

Portretiral jih je Grohar

Ob stoletnici smrti slikarja Ivana Groharja (1867-1911) v Škofji Loki pripravljajo vrsto prireditev, na Škofjeloškem gradu bo razstava njegovih portretov.

stran 10

April bo v Škofji Loki ekološko obarvan

Pogovor z županom Mihom Ješeto je pred začetkom pomladne akcije Loško je ekološko potekal z "zelenim" predznakom.

stran 3

loški glas^{GG}

ČASOPIS OBČINE ŠKOFJA LOKA, ŠTEVILKA 1

MAREC 2011

Letošnja pomlad bo v Škofji Loki ekološka

Letošnji pomladni meseci bodo v Škofji Loki obarvani zelo ekološko. Pod skupnim imenom Loško je ekološko bo namreč potekala vrsta okoljevarstvenih aktivnosti.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Pomlad tako ne bo zelena le zaradi ozelele narave, pač pa tudi v zavesti Škofjeločanov, ki jih aprilske akcije vabijo k različnim vidikom varovanja okolja, od ločevanja odpadkov in njihovega odlaganja na za to primerna mesta, varčne rabe energije in vrnitve k njenim obnovljivim virom, kupovanja zdrave domače hrane, pridelane na bližnjem podeželju, do uporabe javnih prevoznih sredstev, da bomo potrošili manj goriva in naravo obvarovali izpuhov.

Že v **soboto, 26. marca**, bo na celotnem območju občine Škofja Loka potekala spomladanska akcija čiščenja in urejanja okolja. V **četrtek, 31. marca**, ji bo sledilo predavanje kluba Gaia o sodobnih trendih ocvetličanja balkonov in teras. V **petek, 1. aprila**, se začne akcija Vsi na avtobus, s katero želijo mestno avtobusno linijo približati občanom in jo s precej nižjo ceno ter povečano frekvenco voženj narediti bolj privlačno uporabnikom. V **soboto, 2. aprila**, bo na škofjeloškem Mestnem trgu

Spomladansko "pomlajevanje" mesta

znova zaživela tržnica domačih pridelkov in proizvodov. Letos bodo še večji poudarki kot doslej namenili domači, ekološko in biološko pridelani hrani iz zelene škofjeloškega podeželja. Aprila se bodo zvrstile delavnice, ki bodo spodbujale varčno rabo energije in različne trajnostne oz. sona-

ravne oblike njenega prido-bivanja. Maj bo prinesel zanimive delavnice in predavanja na temo preprečevanja odvisnosti od prepovedanih drog, ki bodo potekala v okviru projekta Ne-odvisen. Sklop pomladnih zelenih aktivnosti bodo zaokrožili v soboto, 7. maja, ko bo na Mestnem trgu potekal tradi-

cionalni cvetlični sejem. Ekološko je obarvana tudi vsebina pomladne številke Loškega glasa.

Občina Škofja Loka, ki v sodelovanju z več partnerji pripravlja te dejavnosti, občanke in občane Škofje Loke k omenjenim aktivnostim vabi z besedami: Naj bo loško res ekološko!

Potres "odprli" v muzeju

S predavanjem in odprtjem filatelistične razstave se je v četrtek na Škofjeloškem gradu začelo letošnje obeleževanje 500-letnice potresa.

IGOR KAVČIČ

Uvodno prireditev v letu, ko na Škofjeloškem beležijo 500 let od potresa, ki je leta 1511 povsem porušil Škofjo Loko, so pripravili v Loškem muzeju, kjer so pripravili predavanje, na katerem so tematiko potresa in njegovih posledic predstavili z dveh gledišč. Arheolog Jože Štukl je obrazložil, kaj je potres, kako in zakaj nastane, kako je s potresno ogroženostjo v Sloveniji, temeljiteje pa se je posvetil potresu izpred petsto let ter razsežnostim in posledicam, ki jih je ta pustil na vseh treh škofjeloških gradovih in na stavbah v mestu samem. Etnologinja Mojca Šifrer Bulovec pa je prisotne seznanila z življenjem meščana in kmeta, razvojem obrti in trgovine ter družbenimi in političnimi spremembami, ki so konec 15. stoletja in v začetku 16. stoletja zajeli tudi loško gospodarstvo.

V nadaljevanju leta bo na temo obletnice potresa niz dogodkov in aktivnosti pove-

zanih z zgodovinsko in kulturno dediščino mesta in okolice. Na ta način bodo predstaviti tudi njun pomen za današnji razvoj mesta. Potres je za takratno Škofjo Loko pomenil prehod iz srednjega v novi vek in to priložnost za nadaljnji razvoj in vzpon mesta iz različnih vidikov, denimo kulturne dediščine, književnosti, likovnega, muzikološkega, mitološkega vidika in tako dalje so takratni Ločani znali izkoristiti.

Letošnje obeleževanje 500-letnice potresa namreč ne bo le "spomin" na nekaj oddaljenega, ampak predvsem priložnost za nadaljnji razvoj mesta. Četrtekov uvod v "letošnji potres" je na gradu oplemenitila tudi filatelistična razstava na temo potresov, ki sta jo pripravila dr. Peter Suhadolc z Univerze v Trstu in mag. Srečo Beričič, predsednik domačega Filatelističnega društva Lovro Košir, Aleš Hadalin pa je navdušil z zanimivo izvedbo ljudske pesmi Riba Faronika.

V severovzhodnem stolpu Škofjeloškega gradu so odprli zanimivo filatelistično razstavo na temo potresa.

OBČINSKE NOVICE

Projekt za čistejšo vodo

Projekt Male komunalne čistilne naprave se s polno paro odvija naprej. Že prihodnji teden bodo potekali sestanki s člani krajevnih skupnosti v občinah Škofja Loka in Gorenja vas - Poljane.

stran 5

ZANIMIVOSTI

Ženske niso nežnejši spol

Letošnji dan žensk so v Škofji Loki proslavili z zanimivim ženskim pomenkom z materjo in hčerjo Nežo Maurer in Evo Škofič Maurer.

stran 7

ZANIMIVOSTI

Mislili bodo s svojo glavo

Vpliv družbe in medijev na oblikovanje mladostnika je bila tema letošnjega 21. otroškega parlamenta, na katerem so o naslovni temi kritično spregovorili tudi škofjeloški osnovnošolci.

stran 8

ŠPORT

Utira si pot med smučarsko elito

Nekdanji mladinski svetovni prvak v slalomu, Škofjeločan Matic Skube je letos pozimi začel posegati po točkah svetovnega pokala in se boriti za prostor med najboljšimi smučarji sveta.

stran 14

AKTUALNO

Spet temeljito spomladansko čiščenje

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Občina Škofja Loka že dolga leta namenja proračunska sredstva za organiziranje čistilnih akcij in si ob pomoči prostovoljcev vsako leto prizadevajo okolico očistiti čim temeljiteje. To bodo storili tudi letos, ob evropskem letu prostovoljstva in mednarodnim letom gozdov. Pomladna čistilna akcija bo potekala v soboto, 26. marca, od 8. do 13. ure, hkrati z odvozom pobranih drugih odpadkov bo potekal tudi odvoz večjih biološko razgradljivih odpadkov. Rezervni datum akcije v primeru slabega vremena je naslednja sobota, 2. aprila 2011. "Tudi v letošnji čistilni akciji bomo na zbirnih mestih ločeno zbirali druge odpadke in bio-

loške odpadke. Ločeno zbiranje je pomembno zaradi možnosti odvoza izvajalca za to primernim vozilom. Poudarjamo, da ta akcija ni namenjena odvozu kosovnih odpadkov, ker v Občini Škofja Loka vsako gospodinjstvo dobi po dva kartončka za odvoz omenjenih večjih odpadkov," sporoča Danica Langerholc, referentka za upravljanje in vzdrževanje javnih površin v občini Škofja Loka. Lokacije zbirnih mest po krajevnih skupnostih so običajne. Prostovoljci, ki se bodo akcije udeležili, bodo dobili potrebne pripomočke, vrečke za odpadke in rokavice na sedežu posamezne krajevne skupnosti na osrednji dan akcije. Naj res velja slogan leta: Bodi prostovoljec, spreminjaj svet!

Zanimivo srečanje s Tomom Križnarjem

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Občina Škofja Loka in Knjižnica Ivana Tavčarja vabita na zanimivo srečanje s Tomom Križnarjem, svetovnim popotnikom, angažiranim borcem za svobodo in človekove pravice in iskrihim piscem, ki bo v torek, 22. marca, ob 19. uri v Kristalni dvorani Sokolskega doma v Škofji Loki. Predstavil bo svojo novo knjigo Nafta in voda, ki popisuje deset let Tomovih izkušenj iz Sahela, govori o zatiranju in iztrebljanju lokalnega prebivalstva Nubskih gora in Darfurja s strani vladnih sil ter tihi vojni za naravna bogastva med zahodom in Kitajsko, ki dopušča, da se največji genocid 21. stoletja v Darfurju nadaljuje. "Pred-

stavitev knjige in predavanje sta aktivnosti v sklopu humanitarne akcije za Darfur, s katerimi bi želel ozavešiti širšo javnost o razmerah v Sudanu, ki se iz dneva v dan slabšajo. Mnogi strokovnjaki namreč opozarjajo na nevarnost posledic referendumu o odcepitvi Juga Sudana, ki se je zgodil januarja 2011, zaradi katerega lahko kriza v Darfurju postopno preraste v še bolj krvavo vsesplošno državljansko vojno v Sudanu. Še zlasti na mejnih območjih med severnim in Južnim Sudanom, ki sem jih obiskal januarja in februarja letos in lahko povem da so razmere lokalnega prebivalstva zelo slabe," pravi Tomo Križnar. Pogovor po predavanju bo vodil Nejc Jemc.

Loški glas je priloga Gorenjskega glasa

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@gg-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltredni, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjskega glasa in devet lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdoda: 1,50 EUR, letna naročnina 2011: 156,00 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNIKA
Danica Zavrl Žlebir

NOVINARJI
Maja Bertonec, Boštjan Bogataj, Igor Kavčič, Tjaša Kržišnik, Vilma Stanovnik, Danica Zavrl Žlebir

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

Gorenjski Glas

Loški glas št. 1/letnik V je priloga časopisa Gorenjski glas št. 21, ki je izšla 15. marca 2011. Loški glas je priložen Gorenjskemu glasu in brezplačno poslan v vsa gospodinjstva v občini Škofja Loka, izšel je v nakladi 24.300 izvodov. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@gg-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltredni, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjskega glasa in devet lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdoda: 1,50 EUR, letna naročnina 2011: 156,00 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Mesec prebujanja ekološke zavesti

Pomlad je priložnost za nov začetek, tudi v ekološkem pogledu. Aprila bo zato Občina Škofja Loka v sodelovanju z več partnerji izvedla vrsto dogodkov, povezanih pod sloganom Loško = ekološko.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - V Škofji Loki z njimi napovedujejo "zeleni april", ko bodo začeli s široko akcijo ozaveščanja z več področij, ki zadevajo različne vidike varovanja okolja. "Skupaj z Loško komunalo želimo izboljšati obveščenost ob-

lahko z na novo opredeljenimi pristojnostmi svojo vlogo odigrala tudi občinska inšpekcijska služba.

Prostovoljci bodo spet čistili

Z odpadki pa je povezana tudi vsakoletna akcija čiščenja okolja. Lani so jo uspeš-

mar za okolje in so že lani to dokazali kot prostovoljci. "Lista Miha Ješe in prijatelji Loke pa je prevzela čiščenje severnega grajskega pobočja," dodaja Lea Mlakar, tudi občinska svetnica s te liste. "V nadaljevanju naj bi se to območje ustrezno uredilo, zato smo k sodelovanju po-

koviti rabi obnovljivih energetskih virov, svetovanja, kako uporabljati sodobne tehnološke rešitve, ki pripomorejo k trajnostnemu odnosu do energije. Vključila se bodo tudi nekatera podjetja, ki bodo občanom ponudila celovito informacijo. Na občini pripravljajo tudi

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Promet je eden največjih onesnaževalcev okolja.

čanov o ločevanju odpadkov in njihovem odlaganju v različne zabojnike. Povečati želimo občutljivost in zavest ljudi do okolja ter osvežiti informacije glede odpadkov, kar bi bilo potrebno ne le v lokalnem okolju, temveč bi takšne vrste ozaveščanja potrebovali tudi na državni ravni," pove škofjeloški podžupan **Tine Radinja**. Izšla naj bi nova zloženko o ločevanju in odlaganju odpadkov. Skupaj s krajevnimi skupnostmi naj bi se dogovorili o ekoloških otokih. Razmišljajo tudi o sodelovanju z zasebnim podjetnikom, ki bi predeloval gradbene odpadke, saj se ti lahko koristno uporabijo za različne namene. Občinska oblast se namerava lotiti tudi pregleda ukrepov, s katerimi bi lahko sankcionirali tiste, ki odpadke še vedno odlagajo v naravi. Pri tem bi

no povezali z vseslovensko akcijo Očistimo Slovenijo v enem dnevu, ki je potekala na pobudo Ekologov brez meja in so po vsej Sloveniji popisovali divja odlagališča. Lani se je po tej akciji poznalo, da so bile na delu pridne roke prostovoljcev, letos je v naravi spet nesnaga. "Prav razočarana sem, ker so se po lanskem uspešnem čiščenju Slovenije v okolju spet pojavili odpadki. Zakaj jih ljudje ne vozijo na odlagališča smeti, kjer jih sprejemajo brezplačno? Če opozorila ne zaležejo, je rešitev po mojem mnenju v strožjih kaznih za onesnaževalce," pravi **Lea Mlakar**, ki je lani kot ekologinja brez meja koordinirala čiščenje Škofje Loke, letos pa je vključena v dogajanje pod imenom Loško je ekološko. Letos je akcija 26. marca in nanjo vabijo vse, ki jim je

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Aprila bodo v Škofji Loki prenovili mestni potniški promet.

vabili tudi strokovnjake z zavoda za kulturno dediščino in zavoda za varstvo narave."

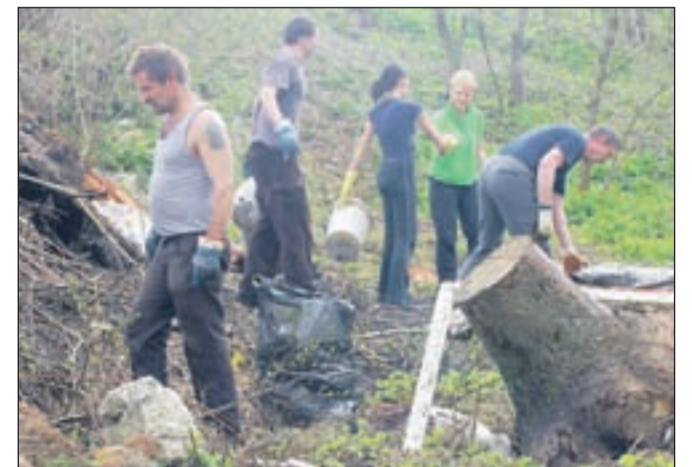
Ne le smeti, tudi hrana in energija

Ekološka tema je tudi zdrava hrana, promocija pridelave in potrošnje domače hrane na kmetijah v škofjeloškem zaledju pa eden od ciljev, ki so si jih naložili v sklopu ekološkega aprila. Ločani imajo možnost pridelke in izdelke loškega podeželja spoznati, ko se predstavljajo na kmetijskih tržnicah. Nosilec akcije je Razvojna agencija Sora. Kako obvarovati naše okolje z varčno rabo energije? Tudi na tem področju pripravljajo Škofjeločani več akcij. Napovedujejo predavanja energetskih svetovalcev in strokovnjakov o varčevanju z energijo, posvete o učin-

strateško okroglo mizo o virih, ki jih uporabljajo v Škofji Loki, od plina do bio mase in potenciala iz malih vodnih elektrarn. Ena od "zelenih" tem je tudi čiščenje odpadnih voda. V zvezi s tem bodo razmišljali o možnostih za male čistilne naprave na podeželju in kako bi se lahko vaške in krajevne skupnosti povezano priključevale na skupne naprave. S škofjeloškimi podjetji pa načrtujejo posvet o merilnih pretoka odpadnih voda, pravi Tine Radinja, saj želijo določiti sprejemljive in izvedljive roke, da povsod vzpostavijo tovrstni nadzor. K akcijam Loško je ekološko dodajajo tudi novo shemo mestnega potniškega prometa, ki bo od 1. aprila prenovljen, in sicer s pogostejšimi prevozi in nižjo ceno, je še povedal Tine Radinja.

Koliko odpadkov ob doslednejšem ločevanju še odlagamo na ekoloških otokih? | FOTO: GORAZD KAVČIČ

Lani so ob akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu marljivo čistili tudi otroci. | FOTO: TINA DOKL

AKTUALNO

April bo ekološko obarvan

V občini Škofja Loka bo začetek pomladi zaznamovalo dogajanje, ki so ga naslovili Loško je ekološko. Tudi priložnostni pogovor z županom Mihom Ještom je potekal z "zelenim" predznakom.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kaj se skriva pod domiselnim sloganom Loško je ekološko?

"Pod tem geslom je cela vrsta dejavnosti, ki se začnejo 26. marca in končujejo 7. maja s tretjo letošnjo tržnico kmetijskih izdelkov in pridelkov. 26. marca začnemo s čistilno akcijo, ki bo nadaljevanje tiste iz preteklega leta, o kateri lahko s velikim ponosom povem, da je več kot tri tisoč Ločanov (okoli 15 odstotkov vseh občanov) v okviru vseslovenske akcije čistilo okolje. To je v slovenskem merilu velik uspeh, udeležba pa med najbolj množičnimi. Del akcije bo obsegal pregled območij, ki so jih čistile skupine občanov. Del akcije pa obsega čiščenje severnega pobočja škofjeloškega gradu, s čimer se bo ukvarjala lista Prijateljev Loke. Eden od sklopov ekološkega meseca v Škofji Loki je tudi ravnanje z odpadki, kjer se bomo osredotočili na gradbene odpadke, za katere sem ravno te dni podpisal podporo naše občine akciji, da te odpadke primerno in koristno uporabimo. Gre za slovensko akcijo, ki jo močno podpiram. Tretji del je proizvodnja energije iz obnovljivih virov, njena varčna raba in zmanjšanje porabe zaradi dobre izolacije stavb. Del naših "zelenih" prizadevanj je tudi pridelava zdrave hrane, kar se bo kazalo na več podeželskih tržnicah. Vse skupaj bomo formalno končali maja, ko bodo na Trati za učence vseh osnovnih šol s Škofjeloškega organizirane delavnice v okviru projekta Neodvisen in njihove starše. Tudi zdravo življenje brez odvisnosti je posredno povezano z ekologijo. Tudi sicer

Škofjeloški župan Miha Ješe z evropskim komisarjem za okolje Janezom Potočnikom | FOTO: GORAZD KAVČIČ

nameravamo v akciji Loško je ekološko velik poudarek nameniti otrokom, saj so ravno oni ambasadorji zdravega okolja in nas odrasle na najbolj pristrčen in neposreden način opominjajo na naše onesnaženje okolja."

Menda naj bi občinskemu redarstvu v prihodnje naložili tudi naloge s področja varstva okolja?

"Res nameravamo uvesti spremembe pri delu občinskega redarstva, in sicer tako, da bo dobilo poleg prometnih tudi okoljske naloge, da bodo lahko nadzirali divja odlagališča in sankcionirali onesnaževalce. V medobčinski inšpektorat so sedaj vključene tri občine s škofjeloškega območja, sedaj pa potekajo dogovori, da se vključi tudi občina Železniki, ki je doslej na tem področju sodelovala z občino Cerklje. Načelni dogovori že potekajo, sedaj nas čakajo še formalnosti."

Januarja je Škofja Loka na Glasovi preji gostila evropskega komisarja za okolje Ja-

neza Potočnika, s katerim ste se tudi osebno srečali. O čem je potekal vajin pogovor?

"Cilj pogovora s komisarjem Potočnikom je bil, da bi morda dobili možnost pridobiti sredstva za neke vrste ekološko vzorčno urejeno mesto. Toda v okviru Evropske unije tega ni, ker za vse države Unije veljajo enaka pravila, tako da bomo morali možnosti iskati v okviru obstoječih razpisov. Loko bi radi uredili tako, da jo razbremenimo avtomobilskih izpuhov."

Promet je tudi v Škofji Loki velik onesnaževalec zraka. Imate tudi v zvezi s tem kako rešitev v okviru akcije Loško je ekološko?

"Gre za vzporedno akcijo, ki bo potekala aprila, in sicer za prenovo mestne avtobusne linije, ki bo deležna dveh sprememb. Ena zadeva bo povečanje frekvence mestnega prometa, ko bodo avtobusi v času od 5. do 18.30 vozili na vsakih 15 minut, nato pa do 23. ure na pol ure, ob sobotah pa prav tako na pol ure. Druga pa je nižja cena,

ki bo za dnevno vozovnico znašala 50 centov, za mesečno pa 15 evrov."

Kaj želite s tem doseči: ljudi spodbuditi, da bi v večji meri uporabljali javni avtobusni prevoz, ali slednjega tudi sinhronizirati z železniškim prometom?

"Ciljev je več. Glavni je zmanjšanje gostote prometa in tudi količino izpuhov v ozračje, saj vemo, da se v osebnih avtomobilih večinoma vozi po en potnik, kar je zelo neracionalno. Želimo povečati število ljudi, ki uporabljajo avtobus, z namenom, da se skrajša njihova potovalna pot. Zmanjšati želimo tudi stroške občanov. Na začetku se bodo sicer povečali stroški občine zaradi subvencioniranja javnega prevoza, prepričan pa sem, da se bo pozneje to uravnalo z večjim številom uporabnikov mestnega prometa. Mogoče potem marsikdo ne bo potreboval drugega avtomobila, kar bo razbremenilo družinske proračune. Naš cilj pa je tudi lažje parkiranje na mestih, ki sedaj v tem pogledu veljajo za nevalgicne točke, denimo v Podlubniku in na železniški postaji, da bodo lahko omejena parkirna mesta v večji meri uporabljali tudi tisti, ki prihajajo v Škofje Loko, ne zgolj Škofjeločani. Računamo pa tudi, da se bo povečal tudi promet z vlakom in se bo razbremenila zelo prometna cesta proti Ljubljani."

Kakšen zgled kot župan v tem smislu predstavljate svojim občanom?

"Sem v glavnem pešec, sem tudi reden potnik na avtobusu, kadar je neobhodno, pa uporabljam tudi avto. V službo pa večinoma pešam."

Varčno z energijo, skrbno z okoljem

Marca je na Danskem potekalo uvodno srečanje partnerjev v projektu LoCaRe ESA, v katerem sodelujejo partnerji štirih evropskih regij, iz občine Škofja Loka pa se ga je udeležila Mateja Hafner Dolenc.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - "LoCaRe (Low Carbon Economy Regions) je projekt, ki poteka pod okriljem INTERREG IV C programa Evropske komisije. Program spodbuja razvoj rešitev za znižanje nivoja izpuhov ogljikovega dioksida na regionalni in lokalni ravni ter obenem prispeva k razvoju gospodarstva. V njem sodeluje šest evropskih regij, ki so združile moči pri spodbujanju zmanjševanja emisij ogljikovega dioksida." o projektu pove **Mateja Hafner Dolenc**, vodja občinskega oddelka za okolje in prostor.

Projekti v programu LoCaRe se nanašajo na uporabo obnovljivih virov energije, zaje-manje in skladiščenje CO₂, zeleno naročanje, nizko ogljično prostorsko planiranje in osveščanje. Eden izmed njih je projekt ESA (ESA - European Sustainability Ambassadors), ki bo spodbujal aktivnosti na področju ozaveščanja, na področju varovanja okolja in varčevanja z energijo na lokalni in regionalni ravni. V projektu LoCaRe ESA sodelujejo štiri evropske regije: Syddanmark iz Danske, Principado de Asturias iz Španije, Emilia-Romagna iz Italije in Gorenjska iz Slovenije.

"V okviru srečanja so nam gostitelji iz južne danske regije, ki so tudi glavni nosilci projekta LoCaRe ESA, pokazali in predstavili nekaj njihovih primerov dobrih praks. Tako smo si ogledali vrtec, osnovno šolo in uni-

verzno v Sönderborgu, ki so povezani v učni projekt "House of Science", s katerimi spodbujajo otroke in mladostnike k razmišljanju o pomenu znanosti in skrbi za okolje. Ogledali smo si sončno elektrarno, sežigalnico odpadkov, ki hkrati proizvaja električno energijo in ogrevanje za del mesta Sönderborg in prvo nizko energijsko hišo v regiji, ki se sama oskrbuje z energijo. Hiša uporablja obnovljive vire energije in je hkrati CO₂ nevtralna. Na delovnem srečanju se je, z že obstoječimi primeri dobrih praks na področju ozaveščanja, varčevanja z energijo in varovanja okolja, predstavila tudi vsaka sodelujoča regija ter predstavila želje in načrte o izvedbi projekta. V okviru Gorenjske sta tako svoje ideje predstavila Tehniški Šolski Center Kranj, kot nosilec projekta LoCaRe ESA v Sloveniji, in občina Škofja Loka, kot sodelujoči partner. Organizatorji srečanja so pripravili tudi delavnice, v okviru katerih smo določili skupne poudarke in začrtali smernice za nadaljnji razvoj projekta. Naslednje delovno srečanje partnerjev projekta LoCaRe ESA bo potekalo letošnjega junija v mestu Modena, v Italiji." Del spoznanj iz tega projekta želimo prenesti tudi v naše mesto, pravi Mateja Hafner Dolenc. Povezali se bodo s šolami, energetske varčnejše in okolju prijaznejše hiše pa si želijo tudi v starem mestnem jedru in bodo s tem ciljem sodelovali s fakulteto za strojništvo.

ŠKOFJA LOKA

Pod Stenom izkopanih 80 metrov

Dela pri gradnji predora pod Stenom napredujejo po terminkem planu, nam sporočajo z direktije za državne ceste, ki so skupaj z občino Škofja Loka investitor gradnje poljanske obvoznice. Delavci gradbenega podjetja Primorje so doslej izkopali že 80 metrov predora in 28,5 metra reševalnega rova. Skupna dolžina predora od južnega portala pri Puštalu do izhodnega pred Zmincem je 712 metrov, podzemni del obsega 613 metrov. Kot so napovedali ob blagoslovitvi kipca svete Barbare, ki varuje delavce v predoru, bodo predor predvidoma dokončali avgusta. D. Ž.

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Že desetletje lepšajo Loko

Pred desetimi leti se je v Škofji Loki oblikovala Skupina za lepšo Loko.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - To se je zgodilo na pobudo turističnega društva, ki je takrat praznovalo petdesetletnico. Predstavniki upravne enote in občine Škofja Loka, turističnega društva, takratne Lokalne turistične organizacije Blegoš in civilne družbe so začeli z dejavnostmi za lepše mesto in njegovo okolico. Prva akcija je bila čistilna, nato so spomladi začeli pripravljati cvetlične sejme, na katerih so občanom po ugodnih cenah ponujali cvetlične sadike

za okras oken in balkonov, na javnih površinah pa v sodelovanju s cvetličarji in vrtnarji skrbeti za zasaditve cvetličnih korit in gredic. Začeli so tudi z ocenjevanjem urejenosti zasebnih hiš, javnih ustanov, malih in velikih podjetij. "Komisija za ocenjevanje ima vsako leto težje delo, kajti lepih hiš je vse več, prav tako cvetja in zelenja. Na začetku so bila le redka podjetja, ki so bila deležna pohvale za urejenost svoje okolice, danes je vedno več tistih, ki se zavedajo, da je zunanja urejenost del uspeš-

ne poslovne strategije," je povedala **Mateja Hafner Dolenc**, tudi članica Skupine za lepšo Loko. Že drugo leto ocenjevanja so podelili tudi bodečo nežo za neurejene objekte in že tedaj je bila kritike deležna Zavarovalnica Triglav za neurejeno kopalnišče, hotel Transturist in druge propadajoče stavbe. Kot kaže, so kritike vsaj nekoliko zalegle, saj so podrli vsaj ruševine na kopalnišču in osvežili barvo na hotelu. Prvo leto so začeli zasajati površine ob javnih cestah in križiščih, nato je bilo vsako leto

kaj novega in podoba Škofje Loke se je v desetletju spremenila na bolje tudi po zaslugi omenjene skupine, kjer je glavnina sodelavcev prostovoljcev. In kako naprej? "Še naprej bomo lepšali Loko," pravi Hafner Dolenc. "V prihodnje se bomo bolj posvetili staremu mestnemu jedru, več cvetličnih korit, še naprej bomo spodbujali ocvetljenje oken in balkonov, saj bi bilo mesto brez tega mrtvo. Vsem, ki skrbijo za to, da je mesto lepo tako za obiskovalce kot za domačine, ki v njem živijo, smo dolžni zahvalo." Deseti, jubilejni cvetlični sejem bo letos 6. maja, prva pomladna aktivnost Skupine za lepšo Loko pa 31. marca predavanje Barbare Podlogar o sodobnih trendih urejanja balkonov in teras.

OBČINSKE NOVICE

Slavko Štimac: "Nikakor se ne strinjam, da bi parkirišče zgradili, kjer je Nunski park. Bolje bi bilo, da bi parkirišče stalo v centru mesta, kot naj bi bilo tudi planirano. Tam naj bi gradili trinadstropno garažno hišo."

Matej Kraševac: "Vsekakor bi bilo nujno potrebno zgraditi parkirišče za stari del mesta, saj jih primanjkuje. Strinjam se, da bi gradili na mestu, kjer stoji Nunski park. Sam sem sicer šele eno leto Škofjeločan, a opažam, da primanjkuje parkirišč v starem delu mesta in drugje v občini."

Gabriel Šestek: "Menim, da je izgradnja parkirišča nujna, spet pa bo problem s plačilom. Verjetno bi bilo za novo parkirišče potrebno plačati parkirnino, kar pa se mi zdi spet nesprejemljivo. Že pošta tu nima parkirišča in se sprašujem, kako sploh lahko obratuje. Menim, da bi parkirišče lahko gradili na Novem svetu nasproti Name, dve minuti od centra."

Maruša Hafner: "Seveda, tudi v Škofje Loki je velik problem s parkirišči. Kar jih že je, pa so vedno polna, vsepovsod so avtomobili, vse je zasedeno. Strinjam se, da bi gradili na mestu nunskega parka, saj je bilo to tudi kupljeno v ta namen. Domačini sicer nimamo problema s parkiranjem, toda za tujce je parkirišče nujno."

Mesto bo rešeno pločevine

V starem loškem mestnem jedru je parkiranje sedaj urejeno tako, da stanovalci lahko v njem ponoči brezplačno parkirajo svoja vozila. Da bi mesto razbremenili parkirane pločevine, bodo v soseščini za parkiranje namenili Nunski vrt.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Škofja Loka - Za parkirišče na Nunskem vrtu je občina že lani dobila gradbeno dovoljenje, ki ji omogoča gradnjo parkirišča za 176 avtomobilov (devet za invalide) na dveh terasah, z zasaditvijo zelenja bo Nunski vrt tudi nekakšen mestni park, v tem sklopu bodo v nadaljevanju uredili tudi otroško igrišče. Uredili bodo tudi varno pešpot do Vincarij in na grad, zamenjali salonitni vodovod pod parkiriščem in obnovili del severnega mestnega obzidja. Naložba je vredna 496 tisoč evrov, občina bo kandidirala tudi za državna sredstva, ki jih ta namenja razvoju občin, medtem ko iz evropskih virov denarja ne pričakujejo, saj so strukturalna sredstva za prometno infrastrukturo že popolnoma izčrpana. Parkirišče, ki ga bo gradilo Cestno podjetje Kranj, naj bi

bilo zgrajeno do prihodnje pomladi.

Februarja je projekt občinskim svetnikom predstavil **Miloš Bajt**, vodja oddelka za prometno infrastrukturo na škofjeloški občini. Za Loški glas pa je povedal: "Parkirišče Nunski vrt bo namenjeno prebivalcem starega mestnega jedra, ki sedaj svoja vozila ponoči parkirajo v ožjem mestnem jedru, kjer je prostora za okoli 80 vozil. Med stanovalci starega dela mesta smo pred časom opravili anketo, ki smo jo razdelili 260 gospodinjstvom, vrnjenih pa dobili 105 vprašalnikov. Namen je bil naslednji: oceniti obstoječi način parkiranja in dostopa v staro mestno jedro, ugotoviti pomanjkljivosti obstoječega stanja, opredeliti težave, s katerimi se srečujejo prebivalci pri parkiranju in dostopu v mesto, ter preveriti njihovo poznavanje projekta Nunski vrt in

Pred kratkim se je znova oglasilo združenje civilnih iniciativ, ki je že v času mandata prejšnjega župana Igorja Drakslerja nasprotovalo urejanju Nunskega vrta v parkirišče. Od inšpektorata za javno upravo zahtevajo razveljavitev gradbenega dovoljenja, češ da ni zakonito, ker je zavod za varstvo kulturne dediščine leta 2008 izdal soglasje za začasno parkirišče, gradbeno dovoljenje iz leta 2009 pa trajanja začasnosti ne vsebuje.

pridobiti njihovo mnenje glede predlaganega projekta." Odgovori so pokazali, da je večina stanovalcev najbolj naklonjena prav parkiranju na Nunskem vrtu. Tudi ko so rangirali želje, kaj naj bi na tem območju urejali, je bila prva izbira parkirišče, druga in tretja pa mestni park in otroško igrišče. Te želje bodo skušali izpolniti s tem, da bo parkirišče lepo ozelenjeno, v

prihodnje pa naj bi mu dodali tudi igrišče.

Kako bo urejeno parkiranje na Nunskem vrtu? Miloš Bajt odgovarja, da bo zavarovano z zapornico, stanovalci pa bodo imeli kartice, ki bodo odpirale zapornice. Parkiranje ne bi bilo povsem zastoj, pač pa bi uporabniki plačali 100 evrov na leto, kar se sobesedniku ne zdi pretirana vsota za celoletno parkiranje.

Sedanje stanje na Nunskem vrtu | FOTO: GORAZD KAVČIČ

Takšna naj bi bila hortikultura ureditev parkirišča.

108.

GLASOVA PREJA

Glas iz Sudana

Tomo Križnar, svetovni popotnik in borec za človekove pravice, se vrača s poti in prinaša sveže posnetke in novice s težko dostopnega območja med obema Sudanoma, kjer Arabci naklepajo maščevanje nad staroselci zaradi izgube pol dežele z najboljšo zemljo, nafto, vodo in sužnji vred. Prinaša njihov klic na pomoč! Z njim se bo pogovarjal **Miha Naglič**.

Preja bo **v amfiteatrski predavalnici št. 111 Fakultete za organizacijske vede v Kranju v četrtek, 17. marca, ob 19. uri.**

Pokrovitelj Glasove preje je Fakulteta za organizacijske vede Kranj.

Vljudno vas prosimo, da za potrditev udeležbe na Glasovi preji pokličete na tel. št.: 04/201 42 00 ali se prijavite na: koticek@g-glas.si. Vabljeni!

WWW.GORENISKI GLAS.SI

ŠKOFJA LOKA

Rok podaljšali do konca leta

Občinski svet v Škofji Loki je na zadnji seji obravnaval spremembo odloka o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode ter izvajanju posebnih storitev. Sprejel ga je po hitrem postopku, spremembe pa se nanašajo na rok, do katerega morajo industrijski uporabniki urediti kontrolno merilno mesto pred izpustom odpadne vode v javno kanalizacijo. Po dosedanem odloku bi to morali storiti že do konca minulega leta, vendar doslej še niti en uporabnik ni uredil merilnega mesta. Vzrok za zamudo je gospodarska kriza, ki je dodobra zarezala v sposobnost investiranja v posameznih gospodarskih družbah. Rok so podaljšali do konca leta 2011. D. Ž.

Problem parkiranja pri zdravstvenem domu

S parkiranjem imajo tudi v občini Škofja Loka veliko težav. Kot pravi župan Miha Ješe, je najbolj kritično pri zdravstvenem domu, vendar ga odpravljajo. Za parkirni prostor za zaposlene je že pridobljeno gradbeno dovoljenje na zemljišču za picerijo, kjer bodo pridobili okoli 40 parkirišč. To je sicer še vedno premalo, pravi župan in dodaja, da imajo s podjetjem Tehnik načelni dogovor, da lahko zaposleni parkirajo na ploščadi pri Tehniku, vendar bi morali tam poskrbeti za varno hojo pešcev do Stare ceste. Obstoječe parkirišče pri zdravstvenem domu pa bi bilo namenjeno pacientom, ki bi imeli dve uri parkiranja brezplačno. Šele z zagotovitvijo teh pogojev bodo lahko kaznovali neurejeno parkiranje na Stari cesti. D. Ž.

PROJEKTI

Vračanje k tradiciji

V septembrskem Loškem glasu smo že pisali o začetku izvajanja projekta Rokodelska dediščina včeraj, danes, jutri oziroma projektu DUO - domača umetnostna obrt.

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka - Rokodelske dejavnosti so pomemben del kulturne dediščine, gibalo kulturne raznolikosti in jamstvo za trajnostni razvoj, zato so se projekta lotili tako na Loškem kot Obsotlji in Kozjanskem in na obeh straneh (slovenske in avstrijske) Koroške. "Rokodelska znanja je treba ne le ohranjati, ampak prenašati na mlajše generacije, tradicionalne rokodelske izdelke pa nadgrajevati s sodobnimi izdelki domače in umetnostne obrti," pomen projekta opisuje Katka Žbogar iz turističnega dela Razvojne agencije Sora, ki vodi projekt na Škofjeloškem.

V sklopu projekta (izvajali ga bodo 33 mesecev) je skupina 12 etnologov od novembra do konca februarja na Škofjeloškem popisovala etnološke spretnosti, veščine, znanja rokodelcev. V vseh štirih občinah so raziskovali tradicionalna rokodelska znanja, jih dokumentirali in opravili več kot 80 intervjujev. "Zanimali so nas postopki dela in kje so rokodelci pridobili tradicionalna znanja. Na podlagi in-

tervjujev bomo pripravili sklop brezplačnih delavnic v rokodelskem centru, kot je na primer izdelovanje predpražnikov iz ličkanja, glinenih izdelkov, pletenje košev in košar, izdelkov iz volne, strugarstvo in podobno," je razložila vodja projekta.

Vzporedno z raziskavo so sodelujoči v projektu obiskali tudi nekatere šole in vrte in predstavili poklic etnologa in tudi enega od rokodelcev, skupaj so se lotili (na primer) izdelovanja predpražnikov iz ličja. "Tudi starostniki imajo vrsto znanj, zato smo se odpravili v loški Center slepih, slabovidnih in starejših ter opravili intervjuje tudi z njimi. Pred nami je še analiza rokodelstva nekoč in danes v čezmejnem prostoru, saj podobne aktivnosti izvajajo tudi ostali partnerji," pojasnjuje Žbogarjeva.

Projekt med prebivalci na Škofjeloškem odmeva, saj se vsi radi obračajo k tradiciji, veliko je tudi ljubiteljskih rokodelcev. Tudi zato RA Sora 23. marca (ob 16. uri v prostorih upravne enote) organizira okroglo mizo na temo rokodelstva, Katka Žbogar pričakuje, da se je

Mojstrica Petra Plestenjak Podlogar pri izdelovanju modelov za loške kruhke | FOTO: TADEJA ŠUBIČ

bo udeležilo vsaj polovica intervjuvancev: "Predstavili jim bomo projekt Art&Craft Slovenia oziroma blagovno znamko rokodelskih izdelkov ter tudi nadaljnje aktivnosti projekta." V nekdanji Pasijonski hiši bo tako septembra zaživel Rokodelski center, kjer bodo rokodelci prikazovali svoja znanja, si-

cer pa bodo organizirane tudi delavnice in razstave pa tudi druga srečanja na temo tradicije, etnologije, rokodelstva. Rokodelske delavnice bodo v prihodnjih mesecih organizirali tudi v Železnikih in Žireh, tako da se bo lahko vključilo čim več uka željnih (bodočih) rokodelcev.

Za preprečitev rušenja ekosistema

V sklopu triletnega čezmejnega projekta Amc Promo BID bodo partnerji ozaveščali Gorenjce in avstrijske Korošce tudi o pomenu medonosnih rastlin in čebelarstva.

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka - "V regionalnem razvojnem programu Gorenjske do leta 2013 je med prioriteta razvoja podeželja tudi razvoj čebelarstva, zato smo se povezali s partnerji in iz evropskega sklada za regionalni razvoj pridobili nepovratna sredstva za izvedbo projekta Amc Promo BID, s katerim povežemo področja varovanja narave in biodiverzitete, izobraževanja, raziskovanja ter čebelarstva," pojasnjuje vodja projekta Darja Barič iz Razvojne agencije Sora.

skem kot drugod po Sloveniji in tudi na avstrijskem Koroškem zaradi svojega hitrega razmnoževanja in nezahtevnosti pri rastišču hitro izpodrivajo domorodne vrste in s tem ogrožajo ali celo rušijo stabilnost ekosistema. "K njihovem širjenju veliko prispeva tudi naše neznanje, zato z njimi neprimerno ravnamo. S projektom bomo širili znanje na različne skupine in jih hkrati ozaveščali o pomembnosti biodiverzitete," pojasnjuje vodja projekta. Med ciljnim skupinami so upravljavci zavarovanih ob-

Poseben poudarek bomo namenili invazivkam, medonosnim rastlinam in čebelam (*Apis mellifera carnica* - Amc), ki so pomembne pri razmnoževanju rastlin.

Nosilec triletnega projekta, ki so ga začeli izvajati oktobra lani, je prav RA Sora, sodelujejo še Zavod RS za varstvo narave, Biotehniška fakulteta, Biotehniški center Naklo, Čebelarstva zveza Gorenjske in drugi ter tudi partnerji na avstrijskem Koroškem. "S projektom želimo raziskati podobnost in raznolikost habitatov in dejavnikov, ki vplivajo na biodiverzitetu. Poseben poudarek bomo namenili invazivkam, medonosnim rastlinam in čebelam (*Apis mellifera carnica* - Amc), ki so pomembne pri razmnoževanju rastlin," pojasnjuje Baričeva. Invazivke ali tujerodne rastlinske vrste tako na Gorenj-

močij, raziskovalci, vzdrževalci javnih površin, skrbniki zemljišč, čebelarji, učitelji, mentorji, mladi, vrtničarji in drugi.

V sklopu projekta bo ob Biotehniškem centru Naklo postavljen park medonosnih rastlin, partnerji bodo izvedli več naravovarstvenih delavnic o pomenu avtohtonih rastlinskih združb, čebelarji pripravili naravoslovne dneve o pomenu varovanja čebel in podobno. Mladi iz obeh držav bodo pripravili tudi dokumentarna filma o pomenu varovanja narave in čebele v njihovem okolju, torej na Gorenjskem in na avstrijskem Koroškem.

Projekt za čistejšo vodo

Projekt Male komunalne čistilne naprave s polno paro poteka naprej. Že prihodnji teden bodo potekali sestanki s člani krajevnih skupnosti v obeh sodelujočih občinah, kjer bodo krajani izvedeli vse o projektu in tudi o zakonodaji s področja odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka - "Srečanja s krajani v naseljih, kjer ne bo javne kanalizacije do leta 2017, bo strokovna ekipa začela izvajati aprila in maja. Na njih bomo krajanom ponudili strokovno pomoč pri investicijah v male čistilne naprave, zainteresirani pa si bodo lahko čistilne naprave junija ogledali tudi v praksi," pojasnjuje Samra Sečerovič iz Razvojne agencije Sora, ki tudi vodi projekt. Projekt sicer sofinancirata Občina Škofja Loka in Gorenja vas-Poljane ter kmetijsko ministrstvo prek programa Leader (iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in sredstev proračuna RS). Vrednost projekta znaša dobrih 72 tisoč evrov, od tega prispevata občini zgolj 2.500 evrov. Do konca maja bodo vsa gospodinjstva v obeh občinah prejela nagovor župana, v katerem bo predstavljena okoljska zakonodaja in pomoč občine pri uresničevanju predpisanih zahtev države in EU. "Vse, ki

ne bodo priključeni na javno kanalizacijsko omrežje in načrtujejo investicijo v male komunalne čistilne naprave, bomo z zloženkami obvestili o naseljih, ki ne bodo opremljena z javno kanalizacijo do konca leta 2017, zakonodaji s področja odvajanja in čiščenja odpadnih voda, tehničnih rešitvah (vrstah čistilnih naprav), proizvajalcih, obveznostih lastnikov naprav, možnosti sofinanciranja in podobno," pojasnjuje vodja projekta. Več informacij bo na voljo tudi na spletnih straneh Razvojne agencije Sora.

V sklopu projekta bodo sodelovali tudi učenci podružničnih šol v obeh občinah, ki bodo pod mentorstvom učiteljev in članov strokovne ekipe izvedli poskus ali sodelovali na delavnicah na temo varovanja voda. "Naš namen je dolgoročno zagotoviti ustrezno čiščenje odpadnih komunalnih voda, med drugim tudi zaradi vedno strožje okoljske zakonodaje. Velik delež ljudi na teh območjih obveznosti, ki

Sodelavci projekta so si pred kratkim ogledali rastlinsko čistilno napravo za endružinski objekt na Zgornji Dobravi.

jim jih narekuje država, ne pozna, zato želimo, da bi bili pripravljeni na izpolnjevanje zahtev zakonodaje in jim ponuditi strokovno in brezplačno pomoč pri načrtovanju investicij," pojasnjuje Samra Sečerovič. Ne le v občinah Škofja Loka in Gorenja vas-Poljane, pov-

sod po Sloveniji bodo morali prebivalci zagotoviti čiščenje lastnih odpadnih voda - ali preko javnih, večjih ali manjših komunalnih čistilnih naprav - do konca leta 2017. Ker občine gradijo javne čistilne naprave, tudi zasebnikom pomagajo pri postavitvi manjših.

Znanje o kuhanju žganja se prenaša iz roda v rod. Zbrani nasveti v tej knjižici pomagajo pripraviti resnično kakovostno žganje in nas opozarjajo, kako se izogniti napakam. Izvedeli boste vse o pripravi sadežev za alkoholno vrenje, napravah za destilacijo, redčenju in shranjevanju žganja, ...

81 strani, žepna vezava. Redna cena: 9,50 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le 8 EUR (brez poštnine).

Knjižico lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

ZANIMIVOSTI

Vedno najprej zmanjka kruha

V občinskih središčih na Škofjeloškem so od marca po dvomesečnem premoru sobotni dopoldnevi namenjeni tržnicam kmetijskih izdelkov in pridelkov.

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka - Prvo marčevsko soboto smo se odpravili na Mestni trg v Škofji Loki, ko je bilo polnih kar 21 stojnic, na njih pa pekovski izdelki, med, suhomesnati izdelki in izdelki domače umetnostne obrti. Prodajalci so v mrzlem jutru šteli obiskovalce, ko je posijalo sonce, pa so se prebudili tudi Škofjeločani in napolnili trg. Prišle so predvsem družine, otroci v pustnih maskah, tudi drugih kupcev je bilo veliko. Pravijo, da pridejo na sveži zrak in - na tržnico. "Nekateri točno vedo kdaj smo na Plac in točno tudi vedo, kaj bodo kupili. Seveda pa je nekaj tudi naključnih obiskovalcev, ki našo ponudbo še spoznavajo. Včasih kupijo takoj, drugič šele čez mesec, dva," so nam pojasnjevali ponudniki. Minka Likar je povedala, da je za odprtje letošnjih

tržnic pripravila tudi kulturni program s harmonikarji, a so jih pregnale temperature blizu ničli.

Na tržnici je ponujala izdelke, ki jih je pripravila sama, od klekljanih in všitih čipk, šopkov posušenega cvetja do domačih zdravilnih čajev. "Čaje imam od lanske jeseni. Zanimanje je, vendar kupci še premalo vedo, da uporabljam le sestavine iz domačih krajev, pravilno posušene in pripravljene za uporabo," pove. Nežka Demšar vrsto let na tržnici ponuja pekavske izdelke, od raznovrstnega kruha, potic, piškotov in drobnega peciva: "Vedno prodam ves kruh, po njem tudi največ povprašujejo. Zakaj? Ker je domač, pečen v krušni peči in dober." Domači kruh se razlikuje od trgovskega, dlje zdrži in se ne drobi. Je tak, kot so ga pekle naše babice. Štiri ure na mrazu so kar hude, pove Likarjeva, zato pozimi tržnic

ni: "Tržnice imajo tradicijo in kupci nas dobro poznajo. Žal pa je trg zasičen s cenanimi izdelki z Vzhoda, domači, avtohtoni izdelki pa nič ne štejejo, čeprav cene niso nič višje. Naši izdelki (in pridelki) so pridelani doma in naravno." Doda še, da vse to dela iz veselja, ne pa zaradi zaslužka. "Na začetku smo bili na trgih vse mesece, vendar kupcev ni bilo, nas pa je zeblo. Če kdo rabi kaj posebnega, se pa že poznamo in nas poiščejo na domu ali prek Razvojnega agencije Sora," o tem, da bi se kupci čez zimo odvadili domačih dobrot, pove Nežka Demšar. "Slučajno sem prišel mimo," je povedal Vasilij Kosce iz Škofje Loke. Ponudba na tržnici je prava in tudi mesečni interval tržnic v enem kraju je povsem dovolj, pravi: "Tu sem že kupoval, okus izdelkov je pravi. Cene so podobne kot v trgovskih centrih,

seveda pa je vse kvalitetno." "Rada sodelujem na tržnicah, saj rada kakšno rečem in sem v družbi," pa pravi Marija Pirc, medtem ko reže debelo rezino salame in jo ponudi mimoidočemu: "Tu sem že tretje leto in kar nekaj strank je stalnih. Seveda se pozna tudi kriza, morda kupijo nekoliko manj, vendar vseeno kupijo." Pokuševalec vmes pove, da je konjska suha salama zelo dobra, jo kupi, nato pa se simpatična Marija znova posveti nam: "Naša ponudba je domača in brez vsakih dodatkov, le začimbe so poleg mesa. Danes kupci cenijo." Tokrat je ponujala že omejenjene konjske pa tudi svinjske, goveje in jelenove salame, tudi brez klobas ni šlo, za veliko noč bo na stojnici tudi suho meso. Tržnica je bila preteklo soboto v Železnikih in Gorenji vasi, to soboto bo v Žireh.

Nežka Demšar je tudi tokrat na stojnicah ponujala pekavske izdelke: "Najhitreje zmanjka kruha. Je pač dober." Vasilij Kosce je s ponudbo na tržnici zadovoljen in marsikdaj kar veliko nakupi.

Minka Likar na stojnicah ponuja izdelke, ki jih naredi sama iz domačih materialov: "Žal pa je trg zasičen s cenanimi izdelki z Vzhoda, domači, avtohtoni izdelki pa nič ne štejejo, čeprav cene niso nič višje."

Marija Pirc pravi, da na tržnicah sodeluje že tri leta: "Kar nekaj kupcev je stalnih in nas poznajo. Seveda pa se pozna kriza, zato kupijo nekoliko manj, a kupijo."

Na prvi letošnji tržnici kmetijskih izdelkov in pridelkov je delo svojih rok in znanja ponujalo 21 prodajalcev. Ko je posijalo sonce, je bilo tudi kupcev veliko.

Alples odprl studio pohištva

Alples je v prostorih novega distribucijskega centra v Železnikih odprl lasten studio pohištva. Na 500 kvadratnih metrih razstavnih površin je na ogled in za nakup postavljena največja ponudba Alplesovega pohištva.

Kuhinje Alples so pojem kakovosti. Ustvarjene so s čistimi linijami in z občutkom za brezčasnost najdejo svoj prostor tako sredi mesta kot v objemu narave. V njih se prepletata pravi navdih domačnosti in veliko izkušnje sveta. Izbira barv in materialov vpliva na čutno zaznavanje kuhinje. Program kuhinj Alples z elementi, kombinacijami barv in materialov nudi resnično bogat izbor za optimalno ureditev prostora, tudi kadar se kuhinjski prostor odpira v dnevno sobo. V Alplesu so poskrbeli za ugoden nakup, saj vam na kuhinje Alples do konca meseca maja ponujajo 15-odstotni promocijski popust.

Novi studio pohištva Alples v Železnikih lahko obiščete od ponedeljka do petka, od 12. do 19. ure. Kadar potrebujete zahtevnejši nasvet in izris prostora, v Alplesu prosijo za predhodno najavo (še posebej pri nakupu kuhinj) na telefon 51 18 306 ali 51 18 307 ali pišite na elektronsko pošto studio@alples.si.

Večino prostora v novem studiu pohištva Alples je namenjeno novostim, ki jih je največje slovensko podjetje za izdelovanje pohištva predstavilo skozi lansko leto. Zadnja in največja novost so kuhinje Alples, ki so jih začeli ponujati konec prejšnjega leta. Pri razvoju in načrtovanju kuhinj so upoštevali načela ergonomije in funkcionalnosti, poudarili so predvsem čiste linije, kar kuhinji zagotavlja brezčasnost. Dolgoletne izkušnje in znanje, ki jih ima podjetje pri izdelavi pohištva, ter vrhunsko oblikovanje pa sta garancija za kakovost tudi na področju kuhinj.

Lanska novost so tudi vgradne omare po meri Alplux, ki se tako oblikovno kot z izborom materialov skladajo z drugimi programi pohištva Alples. Tako se celoten dom ali določen prostor barvno in oblikovno pohištveno ujema. Pri nakupu vgradne omare Alplux do konca meseca aprila v Alplesu priznajo kar 30-odstotni popust. Spalnica Samba je v poplavi minimalistično oblikovanega pohištva ravnih linij dobrodošla protiutež ravnotežja med bogatimi okroglinami in preprostostjo ravnih ploskev. Je spoj razkošja izbire in preprosto dobrega spanja. Udobje zaobljenih robov in izbrano oblažjenje se povezuje s tišino, ki jo omogočajo blažilci za mehko zapiranje vrat in predalov. Samba preseneča z usnjem in tkaninami, raznovrstnimi podobami lesa in barvitosti, s steklom in vzorci ter z različnostjo dimenzij. Med novostmi zadnjega leta je tudi pohištvo za ves dom Globus, ki s široko izbiro elementov omogoča opremo celotnega stanovanja, od bivalnih prostorov in intimnih koticov do delovnih sob in kletnih prostorov. Uporabne komode in garderobne omare s klasičnimi ali drsnimi vrati lepo dopolnjujejo vsak košček stanovanja in ustvarijo dom usklajenega značaja. Poleg novosti so na ogled postavljene tudi ostali preverjeni programi spalnice, dnevnih sob, predsob ter mladinskih in otroških sob, kar pomeni, da v studiu pohištva Alples kupci najdejo pohištvo za opremo celega doma. Na voljo so tudi dodatki, brez katerih pri opremitvi stanovanja ne gre: to so vzmetnice, sedežne garniture ter vsa bela tehnika za popolno opremo kuhinje. Poleg bogate izbire pohištva in dodatkov je v studiu ves čas tudi strokovno usposobljeno osebje. Ti dobro poznajo vse programe in jih znajo tudi predstaviti, vse skupaj pa nadgradijo z računalniškim izrisom pohištva v prostoru kupca. Alples za zares prijetno izkušnjo poskrbi tudi z dostavo in montažo pohištva.

ZANIMIVOSTI

Ženske niso nežnejši spol

Letošnji dan žensk so v Škofji Loki proslavili z zanimivim ženskim pomenkom, glasbenimi medklici in sprehodom v zgodovino stoletnega proslavljanja tega praznika.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Sto let je minilo, odkar so ženske v več evropskih državah z javnimi shodi opozorile na svoj nezavidljivi položaj v družbi, poltretje desetletje je dan žensk po odločitvi Organizacije združenih narodov mednarodni praznik, in v Sloveniji ima praznovanje tega dne, posvečenega enakopravnosti žensk, dolgo tradicijo. V Škofji Loki so praznovanje skupaj pripravili Občina Škofja Loka, Glasbena šola Škofja Loka in Loški muzej. O zgodovinskem pomenu praznika je uvodoma spregovorila Mirjam Jan Blažič. Nato so besedo povzele tri v Loki zelo prepoznavne ženske: pesnica Neža Maurer, škofjeloška častna občanka in predlanska Slovenka leta, njena hči Eva Škofič Maurer, klovnesa in vodja Rdečih noskov, ki v bolnišnicah razveselju-

jejo bolne otroke in njihove starše, v domovih starih pa tamkajšnje stanovce, ter Monika Tavčar, žametni glas domače in še kakšne radijske postaje ter mnogih javnih prireditev. Duhovit pogovor se je dotaknil mnogih plasti življenja žensk, ki po mnenju matere in hčere nikakor niso nežni spol, saj morajo biti v vsakdanji življenjski bitki zelo trdožive. "Zelee smo si volilno pravico in službe in si prizadevale za enakopravnost. Zelele bi si tudi enakopravnost z druge strani, da naši partnerji prevzamejo del bremen domačega dela," je menila Eva Škofič Maurer. Kako naj današnje ženske krmilijo med številnimi vlogami, ki so si jih naložile, da so namreč uspešne v službi, dobre gospodinje, matere, žene, povrh vsega pa še ljubimke? "Sedaj lažje razumem, zakaj imajo indijske boginje po dvanajst rok," o tem meni

Neža Maurer in Eva Škofič Maurer | FOTO: GORAZD KAVČIČ

Neža Maurer. Številne vloge so lahko prav frustrirajoče, pravi Eva, zato je pravi praznik in oddih, ko je lahko klovnesa. Sogovornice so se dotaknile tudi ljubezni in drugih pozitivnih čustev, ob čemer ima Neža občutek, da se mladi danes tega bojijo, da jih je strah navezati se na drugega. "Tak svet ni bolj srečen in mladim je zaradi po-

manjkanja čustev težje," razmišlja pesnica, njena hči pa je to povezala z energijo, ki jo deli in prejema ob Rdečih noskih.

Čustva napajajo tudi Nežin pesniški navdih. Poleg njenih pa smo na prireditvi slišali tudi dve Evini pesmi. Slišali pa smo tudi izvrstne mlade glasbenike Glasbene šole Škofja Loka.

ŠKOFJA LOKA

Sotočje za materinski dan

Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka tudi letos pripravlja prireditev za materinski dan. V soboto, 26. marca, bodo ob 19. uri na Loškem odru nastopili pevci vseh generacij: otroški zbor Iskrice, mladinski zbor MPZ Škofja Loka in Škofjeloški oktet, vnukinje mame Marice z recitacijami, loški skavti, člani gledališke sekcije in otroška folklorna skupina Kamniti most. Najprej bo okrogla miza, na kateri se bodo predstavniki vseh generacij in stanov pogovarjali o družinskih vrednotah, ljubezni, fizičnem in duhovnem starševstvu, odraščanju in podobnem. Sledil bo kulturni program, s katerim se bodo poklonili materam in očetom, sporoča Jožica Žnidaršič iz društva Sotočje. Obenem društvo Sotočje obvešča, da pripravljajo muzikal Mary Poppins, ki ga bodo junija uprizorili na Loškem odru. Gre za velik pevski zalogaj, čeprav v okviru društva delujejo trije zbori, pa tudi finančno in organizacijsko, zato so se prijavi na razpis Javnega sklada za kulturne dejavnosti za financiranje kulturnih projektov. D. Ž.

Sv. DUH

Zabavna glasbena predstava Halo Evropa

V soboto, 19. marca, ob 19.30 bo v Kulturnem domu v Sv. Duhu koncert ansambla Igor in zlati zvoki s humoristom Kondijem Pižornom. V dvournem koncertu z obilico humorja bo poleg narodnozabavne glasbe slišati v živo še druge glasbene zvrsti: latino ritmi, country, pop, rock, glasba za žur, najrazličnejši mixi, Elvis Presley show, ex jugo glasba. Vrhunski izvedbi glasbe bo dodan še show program s svetlobnimi in drugimi efekti. V scenariju je rdeča nit potovanje glasbene skupine Igor in zlati zvoki v Evropo. Vstopnice so v predprodaji na LTO Blegoš, Kidričeva 1a, Škofja Loka in v pizzeriji Oliva Sv. Duh. Prihodnji mesec pa v kulturni dom Sv. Duha vabijo že k naslednji predstavi: stand up komediji legendarnega Vinka Šimeka z naslovom Stal je, stoji in ni vrag, da ne bo spet vstal. Ta bo v Kulturnem domu Sv. Duh v petek, 15. aprila, ob 20. uri. D. Ž.

Ponatis izpolnjuje pisateljevo željo

Lani ponatisnjena zbirka pripovedk Lojzeta Zupanca Kamniti most je pošla že v enem tednu. Februarja so natisnili nove izvide.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Zbirka pripovedk Lojzeta Zupanca Kamniti most je prvič izšla leta 1964, prvi ponatis je doživela ob tisočletnici Škofje Loke leta 1973. Lani pa so se v Muzejskem društvu Škofja Loka odločili in jo znova ponatisnili. Toda petsto izvodov je pošlo v enem tednu, zato so knjigo letos ob kulturnem prazniku ponovno natisnili. "Dodana vrednost te izdaje je temeljita strokovna analiza Zupančevega dela, ki jo je opravila etnologinja in doktorica literarnih znanosti dr. Marija Stanonik. Zato je knjiga Kamniti most podnaslovljena s predstavitevjo Zupančevega življenja in strokovno oceno njegovega dela," je povedala urednica knjige Helena Janežič. "S tem se je uresničila pisateljeva želja, da bi bilo njegovo delo etnološko strokovno ovrednoteno, saj je bilo njegovo "paberkanje" (kakor je sam govoril) ljubitelsko, mnogi motivi spremenjeni, literarizirani in prineseni od drugod. Toda med Ločani so se njegove pripovedke prijele, ob njih smo odraščali in jih sprejeli za svoje, zato me ne čudi, da so ob zadnjem po-

Helena Janežič z zadnjim ponatisom knjige Kamniti most

natisu tako hitro pošle." Janežičeva pravi, da so pri tej izdaji sodelovali sami Ločani (izvemši dr. Stanonikovo, ki je Žirovka). Knjigo je ilustrirala akademska slikarka Maja Šubic, o prvotnih Birollovih ilustracijah je pisal umetnostni zgodovinar Dušan Koman, etnologinja Mojca Ferle je predstavila Zupanca kot osebnost,

zgodovinarica Helena Janežič pa njegovo bibliografijo. Novembra so knjigo Ločani predstavili na Gimnaziji Škofja Loka, aprila pa naj bi v Narodni in univerzitetni knjižnici pripravili razstavo ilustracij Maje Šubic iz knjige Kamniti most V novi preobleki, maja pa razstavo ponovili v razstavnici avli občine Škofja Loka.

500-LETNICA POTRESA V ŠKOFJI LOKI

Tematski cikel "Leto ribe Faronike" / 30. 3. - 27. 6. / Miheličeva dvorana

Odprtje gostujoče razstave anno domini 1511 - Idrija / 22. 6. / Sokolski dom

Vzpostavitev poti škofjeloških gradov: Škofjeloški grad, Wildenlack - Stari grad, zgornji stolp na Kranclju / 26. 6. / odprtje ob vhodu v Škofjeloški grad

Festival historične glasbe in plesa "Musica Locopolitana" / 25. - 28. 6.

Historial Škofja Loka 2011 - Festival zgodovine / 25. - 27. 6. / srednjeveški dnevi z mednarodnim posvetom "Razvoj mest na ruševinah preteklosti" / www.historical-skofjaloka.si

14. Kolonija Iveta Šubica / Odprtje razstave Ribna Faronika / 24. 7. / Sokolski dom

Dnevi evropske kulturne dediščine (predavanja in okrogla miza) / 24. - 29. 9. / Predstavitev knjige Škofjeloška kulturna dediščina, območje župnije Škofja Loka

Dnevi turizma na Škofjeloškem / 22. - 27. 9.

Gorenjski Glas

WWW.GORENJSKI.GLAS.SI

III. MEDNARODNI CIKEL KONCERTOV 2011

KVARTET OD STRUNE ... DO LUNE
Kapela Loškega gradu, 19. marec, ob 19. uri

GRUDNOVE ŠMIKLE IN BODEČA NEŽA
Sokolski dom, 3. april, ob 17. uri

PZ LUBNIK IN PZ SELE na Koroškem
Sokolski dom, 9. april, ob 19. uri

WWW.GORENJSKI.GLAS.SI

ZANIMIVOSTI

ŠKOFJA LOKA

Mislili bodo s svojo glavo

Vpliv družbe in medijev na oblikovanje mladostnika je bila tema letošnjega 21. otroškega parlamenta, na katerem so o naslovni temi kritično spregovorili tudi škofjeloški osnovnošolci. Vsi po vrsti so ugotavljali, da so preveč pred televizorjem in računalnikom, premalo pa berejo knjige in časopise, tudi igrajo in družijo se premalo, čemur je v svojem nagovoru mladim parlamentarcem pritrnil tudi škofjeloški župan **Miha Ješe**. Mediji imajo na mlade velik vpliv, so ugotavljali z anketami med vrstniki. Zavedajo se manipulativnosti reklam, vedo za nevarnosti, ki nanje prežijo s socialnih omrežjih, če izdajo preveč osebnih podatkov, zavedajo se tudi, da vseh vsebin, ki jih ponujajo televizijski programi, ne gre jemati za suho zlato. Več pogovora s starši, poznavanje prave mere pri uporabi medijev, povečanje občutljivosti za vsebine, ki jim jo ponujajo, so rešitve, do katerih so se v sodelovanju z mentorji dokopali mladi parlamentarci. Mislili bomo s svojo glavo in pri tem, kar nam ponujajo mediji, poslušali svoj notranji glas, so presodili otroci. Župan **Miha Ješe**, ki pravi, da smo pod velikim vplivom medijev tudi odrasli, pa jim je položil na srce, da so v redu tudi Facebook, televizija in drugi sodobni mediji, a tudi več igre, žoge, druženja. D. Z.

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Pasijoni kot dediščina za prihodnost

Ta teden bo v Škofji Loki potekal mednarodni znanstveni simpozij Pasijoni v Evropi.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Na simpoziju sodelujejo predstavniki osmih partnerskih mest, od katerih jih je šest članov evropskega združenja Euro-passion, med njimi tudi predsednik združenja **Josef Lang**. Slednji bo tudi uvodničar ob slavnostnem odprtju mednarodne konference in razstave Slovenski pasijoni, ki bo v četrtek, 17. marca, ob 19. uri v Sokolskem domu. Na uvodni slovesnosti bodo predstavili tudi zbornik simpozija, letošnje Pasijonske doneske.

V petek, 18. marca, bo v plenarnem delu več avtorjev govorilo o pasijonu: o škofjeloškem dr. Metod Benedik, dr. Franc Križnar, dr. Matija Ogrin ter režiser zadnjega Škofjeloškega pasijona **Borut Gartner**, **Rupert Widmann** pa bo predstavil **Rosnerjev pasijon v Freisingu**. Gostje iz občin Oberammergau, St. Margarethen, Tabor, Medicina, Maasmeheln, Zagreb, Auersmacher

in gostitelji iz Škofje Loke razpravljali o vključevanju lokalnih skupnosti v turistični in kulturni razvoj mest, o izzivih prostovoljstva pri ohranjanju kulturne dediščine, o sodelovanju in povezovanju pasijonskih krajev. Škofja Loka bo pasijonski utrip v petek podoživela s prihodom pasijonskih konjenikov, mednarodno konferenco pa bo spremljalo še nekaj kulturnih dogodkov. Poleg že omenjene razstave Slovenski pasijoni, ki bo v dneh konference v Sokolskem domu, nato pa se bo do 3. maja preselila v pasijonsko pisarno na Mestnem trgu, bo v mali razstavnici galeriji občine od 15. marca do 3. maja tudi razstava **Kapucinske knjižnice Processio Locopolitana**. Pripravljajo tudi dva koncerta, in sicer 18. marca ob 19. uri v cerkvi sv. Jurija v Škofji Loki in 19. marca ob 19. uri v kapeli Loškega gradu. Projekt financira Evropska unija. Konferenca je postavljena v postni čas in je ena od pri-

Eden od prizorov Škofjeloškega pasijona 2009 / FOTO: TINA DOKL

ditev v času med dvema izvedbama Škofjeloškega pasijona. Po letu 2009 bo namreč naslednja uprizoritev leta 2015. "Poudarek je na močnih dogodkih, da se bodo Ločani poistovetili s Škofjeloškim pasijonom, ki je v primerjavi z drugimi, ki jih poznamo, edinstven," pravi organizatorica **Andreja R. Megušar**. "Prav tako bi želeli, da Slovenija naše mesto prepozna po pasijonu in da ga v tem smislu namera-

vamo tudi promoviramo širše po Evropi. Hkrati si naša občina prizadeva, da bi Škofjeloški pasijon uvrstili na Unescov seznam kulturne dediščine. Veseli nas, da bosta na mednarodnem simpoziju sodelovali tudi direktorica urada za UNESCO pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo **Marjutka Hafner** in direktorica direktorata za kulturno dediščino pri Ministrstvu za kulturo **Damjana Pečnik**."

V sklopu simpozija bo organizirano:

Razstava Slovenski pasijoni

Vhodna avla Sokolskega doma, Škofja Loka
17. - 20. 3. 2011
Pasijonska pisarna na
Mestnem trgu, Škofja Loka
19. 3. - 3. 5. 2011

Razstava Processio Locopolitana

Mala razstavnica galerije Občine Škofja Loka
15. 3. - 3. 5. 2011

Izdaja zbornika - Pasijonski doneski

17. 3. 2011

Koncert s kulturnim programom

Cerkev sv. Jurija v Stari Loki
18. 3. 2011 ob 19.00

Koncert v okviru III. mednarodnega cikla koncertov

Kapela Loškega gradu
19. 3. 2011 ob 19.00

Naslednje predstave Škofjeloškega pasijona so predvidene za leto

2015

Občina Škofja Loka

Mednarodni
znanstveni
simpozij

PASIJONI V
EVROPI

Škofja Loka
17. - 20. marec
2011

Bogata
dediščina za
prihodnost

<http://pasijon.skofjaloka.si>
www.skofjaloka.si

POGOVOR

Imam najboljšo službo na svetu

Škofjelčan Borut Podgoršek, zaposlen v Oddelku za multimedije na obrambnem ministrstvu, se pogosto udeležuje zanimivih dogodkov, povezanih s Slovensko vojsko. Vtise z nekaterih svojih najzanimivejših, včasih že kar adrenalinskih dogodkov, je delil tudi z nami.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - "Zaposlen sem na Ministrstvu za obrambo, v Oddelku za multimedije, ki sicer sodi k Službi za odnose z javnostmi. Poleg snemanja in montaže video materiala se ukvarjam tudi s fotografiranjem in pisanjem člankov. V okviru mojih delovnih obveznosti spada tudi spremljanje dela Slovenske vojske in Civilne zaščite. Tako se pogosto udeležujem tudi vojaških vaj, mirovni misij in uradnih obiskov naših delegacij v Sloveniji in v tujini. V oddelku smo zaposleni štirje, a ker imam verjetno najmanj domačih obveznosti in ker uživam v terenskem delu, sem ponavadi jaz tisti, ki odide na pot," pravi **Borut Podgoršek**, ki v obrambnem ministrstvu dela že dobrih deset let.

Prinesli ste nam vrsto zanimivih fotografij z dogodkov zadnjih dveh ali treh let, eden zadnjih je bil obisk slovenskih vojakov v Afganistanu. Kako ste ga doživeli?

"Decembra smo šli z delegacijo Ministrstva za obrambo obiskat vojake, ki službujejo v Afganistanu. Obiskali smo vse kraje, kjer v okviru 14. kontingenta ISAF deluje 88 pripadnikov Slovenske vojske. Nastanjeni so od Kabula, kjer je poveljstvo, do Herata ter Balabaluka in Šindanda na jugu Afganistana. Obisk teh krajev je nevaren že sam po sebi. Blindirano letalo, zaščita pred izstrelki s tal s pomočjo FLIR-ov (toplotnih vab), strelca na boku helikopterja in spremstvo bojnih helikopterjev povečujejo napetost med potovanjem, adrenalin pa doda opazovanje ljudi in okolice, ki nam je popolnoma tuja. V tednu dni, kolikor smo bili tam, smo bili ves čas v pogonu, posneli smo veliko materiala in ga vsak dan sproti (največkrat ponoči) pošiljali televizijam in drugim medijem v Slovenijo. Spat smo hodili ob treh zjutraj, ob osmih pa že velikokrat potovali naprej, tako da ni bilo dosti časa za razmišljanje o prežetih nevarnostih."

Bili ste še na enem nevarnem območju, v Čadu. Kakšne vtise ste prinesli od tam?

"V Čad smo potovali decembra 2008. Večina tovrstnih obiskov spada v sklop predprazničnih obiskov, kjer predstavniki MO in SV obiščejo svoje pripadnike v misijah na tujem. Cilj mirovne operacija v Čadu je bila zaščiti

ta beguncev in humanitarnih delavcev vzdolž meje s Sudanom. Slovenska vojska je takrat opravila tri rotacije, vojniki so se torej trikrat zamenjali, ostali so po tri mesece. To je bila zame prav posebna ekspedicija, v srce Afrike, kjer ni telefonov, elektrike in vode. Spali smo v šotorih. Že pred prihodom so nas opozorili na strupene kače in škorpione, upornike, roparje ter rumeno mrzlico in malarijo - stvari, na katere doma sploh ne pomisliš. Ko pa si tam, s časom pozabiš na vse to, se zbereš, opraviš svoje delo in uživaš v tamkajšnji naravi (polni peska in kamenja), lepi in veličastni, čeprav neizprosni in divji. Posebno doživetje je bilo srečanje s tamkajšnjimi ljudmi, zlasti z otroki. Navdušenje in hvaležnost pokažejo na vsakem koraku. Že prazna plastenka je lahko veliko darilo. Plastenke namreč razrežejo na pol in si iz njih naredijo sandale. Prevzela me je njihova skromnost, ki je ob načinu življenja, kakršno živimo mi, ne moreš niti razumeti, in se sprašuješ, kako tam ljudje sploh preživijo. Naši vojaki so na eni od svojih poti naleteli na fanta, ki je že več dni potoval v neko vas. Ko so ga vprašali, kam gre, in mu ponudili prevoz, so mu ne le skrajšali pot, ampak prav polepšali dan. Fant bi najbrž še kar hodil in hodil. Ko bi prišla noč, bi legel in zaspal, nato pešačil naprej, dokler ne bi prišel na cilj. Seglo mi je v srce, kako preprosti so, in srečni ob tem, da nimajo skoraj nič. Zobe, na primer, si čistijo z leseno palčko brez zobne paste. Zobe imajo lepe bele. Polni energije so. Ko smo jih slikali in jim kazali digitalne posnetke, so bili navdušeni."

Kje vse ste še potovali v okviru svojih delovnih dolžnosti?

"Bil sem v dvaindvajsetih državah, tudi v Bosni in na Kosovu. Skratka povsod, kjer se je dogajalo kaj v zvezi z našo vojsko, le v Libanonu še nisem bil."

Vtisi z obiskov misij na Balkanu ali nekje na drugem koncu sveta se najbrž razlikujejo?

"Res je. Na Balkanu si tako rekoč doma. S komerkoli se pogovarjaš, prej ali slej naletiš na koga, ki je bodisi služil vojsko v Sloveniji bodisi ima koga od svojih v naši državi, tako da lahko takoj navežeš odprt stik. Naše vojake imajo radi, z njimi se počutijo var-

ne, veseli so njihove navzočnosti, spoštujejo jih. Ob tem imaš občutek, da je vojska koristna in zanje naredi marsikaj dobrega. Nekoga, ki pride iz oddaljene države, zagotovo gledajo drugače. Tako tudi na nas gledajo drugje."

Novembra lani ste skupaj s posadko "pripeljali" vojaško ladjo Triglav iz Rusije v Slovenijo. Kakšna pa je ta zgodba?

"Krst ladje Triglav je bil lani poleti v St. Peterburgu. Rusi so jo od tam po rekah in kanalih odveleli v Novorossiysk ob Črnem morju (kar je trajalo kar 29 dni), kjer je bil novembra prevzem ladje. Tja je z letalom letela vsa ladijska posadka, z njo pa tudi sodelavec in jaz, ki sva bila multimedijška spremljava te naloge. V Novorossiysku smo počakali na vsa izstopna dovoljenja in na to, da so jo napolnili z vodo in gorivom ter založili s hrano in orožjem. Potem smo se odpravili teden dni dolgo plovbo. Prvič sem bil tako dolgo na ladji. Nad morjem in plovbo sicer nisem najbolj navdušen. Skrbelo me je predvsem, da mi zaradi neprestanega guganja ladje ne bo slabo. Navsezadnje je bilo to super doživetje. Ves teden smo bili na ladji, z njo smo pluli 3200 kilometrov, ponoči, podnevi, v vetru in megli. Iz Novorossiyska smo odpluli čez Črno morje proti ožini Bospor (Istanbul), nato še skozi ožino Dardanele in naprej na Kreto, kjer so nas oskrbeli z gorivom. Od tod pa domov, proti Kopru. V tednu dni sem od blizu spoznal življenjski in delovni ritem mornarjev. To je bila super izkušnja in sedaj njihovo delo cenim še bolj. Vse skupaj je bilo izjemno doživetje, saj najbrž do moje upokojitve (smeh) ne bomo dobili podobne ladje in torej ne bo dogodka, ki bi se lahko meril s tem. Na srečo imam tako službo, ki omogoča doživetje takih dogodkov in če si zraven, ti je dano doživeti veliko novega."

Kakšen vtis je na vas naredilo sedaj naše največje vojaško plovilo? Se vam je res najprej zdelo kot nekakšna lupinica?

"Iz hotela v Novorossiysku smo imeli pogled neposredno na zaliv, in tam je bilo ogromno velikanskih ladij, tudi dvestometrskih. Ob teh je petdesetmeterska ladja res videti kot "lupinica". Ko pa smo se vkrcali in sem jo lahko primerjal npr. s prej našo največjo ladjo Ankaran, pa

sem videl, da ni tako majhno, pač pa kar spoštovanja vredno plovilo."

Zraven ste bili tudi na Korziki, kjer je naša civilna zaščita leta 2008 po 27 letih pospravljala razbitine ponesrečenega slovenskega letala. Kako ste to doživeli?

"Ta dogodek je spodbudil prispevek novinarka na POP TV, ki je govoril o nesrečnem letalu in njegovih ostankih na gori. Ne pozabimo, da je od nesreče na Korziki minilo že 27 let. Razbitine ponesrečenega letala pa so bile še vedno tam. Takratni obrambni minister je francoskemu kolegu, ki je bil takrat pri nas, predlagal, da bi ob pomoči URSZR in Slovenske vojske razbitine pospravili. Zame je bil to najbolj čustveni dogodek, ki sem ga doživel v službi. Ko smo šli februarja na ogled in ko smo dve uri pešačili proti vrhu, smo na vsakem koraku pričakovali, kaj bomo videli, in bilo nam je tesno pri srcu. Ostanke letala so ležali dobesedno po celi gori, bilo jih je ogromno. Več kot 30 ton. Prvič sem bil na kraju, kjer se je zgodila taka tragedija. Ko smo bili na vrhu gore, kamor se je letalo zadelo, si ni bilo težko predstavljati, kaj se je dogajalo v tistih trenutkih. Čustva zaživijo in ko sem kasneje ob spremljanju asanacije tega kraja na gori preživel tri tedne, sem bil srečen, da smo gori vrnili mir."

Kako da v desetletju, kar ste v tej službi, ravno zadnji dve ali tri leta doživljate najbolj zanimive izzive?

"Res je videti, da so se najbolj zanimivi dogodki strnili v zadnjih dveh ali treh letih. Šlo je za dogodke, kjer res nisem vedel, kaj naj pričakujem. Do nepredvidljivega čutiš neko spoštovanje in hkrati čutiš odgovornost, da svoje delo opraviš kar najbolje. Ko se vrneš poln vtisov in so odmevi na tvoje delo pozitivni, čutiš veliko zadoščenje. In si rečeš: "The best, imam najboljšo službo na svetu". So sicer trenutki, ko ti gre vse na živce, a so pike na i, ko si vesel, da si zraven in si del te zgodbe."

Kakšna bo vaša naslednja dogodivščina?

"Ko sem se vrnil iz Afganistana, ki je bil nekakšen vrhunec, tudi zato, ker gre za tako nevarno območje, sem se vprašal: Kaj bolj norega mi lahko ta služba še ponudi? Ne vem! A vseeno se zavedam, da bodo vedno novi izzivi, ki me bodo gnali naprej."

Borut Podgoršek decembra lani v Afganistanu

Pri odpravljanju razbitin slovenskega letala na Korziki

V Novorossiysku ob Črnem morju, v ozadju ladja Triglav

V družbi črnskih otrok v Čadu

KULTURA

Miklavcu nagrada Prešernovega sklada

IGOR KAVČIČ

Med redke izbrance, ki jih slovenska država vsako leto ob kulturnem prazniku nagraduje za izjemne dosežke na umetniškem področju, od letos naprej sodi tudi industrijski oblikovalec, Škofjeločan **Jure Miklavc**. Nagrado Prešernovega sklada je prejel za dosežke na področju industrijskega oblikovanja v zadnjih dveh letih. Velja za enega najbolj prepoznavnih slovenskih ustvarjalcev mlajše generacije, ki je diplomirala na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. "Posebej pomembno je njegovo delo na področju oblikovanja športne opreme in pripomočkov, kjer izpričuje konceptualno zrelost, inovativnost in humanistično poslanstvo svoje-

ga poklica. Ob tem razume trenutek in spoštuje tradicionalna izhodišča okolja, v katerem deluje in v katerega se neprestano vrača. Tako s svojimi vrhunskimi in do najmanjšega detajla celovito oblikovanimi izdelki popolnoma zadovolji končnega uporabnika kakor tudi proizvajalca," je bilo med drugim povedano v obrazložitvi k njegovi nagradi. Za svoje oblikovalske projekte je prejel številna mednarodna priznanja in nagrade, tri predstajne nagrade Red Dot Award v Nemčiji ter dve nagradi Good Design Award v ZDA. S svojimi oblikovalskimi rezultati na področju tekaške in smučarske opreme si je letos prislužil nominacijo za najvišje priznanje Design Award of the Federal Republic of Germany.

Prešernovim nagrajencem in nagrajencem Prešernovega sklada je na posebnem sprejemu čestital tudi predsednik države dr. Danilo Türk.

Vrhunec za zaključek

Letošnjo koncertno sezono *Kristalnega abonmaja* bo s klavirskim koncertom sklenila svetovno znana pianistka, naša prva dama črno-belih tipk **Dubravka Tomšič Srebotnjak**. Snovalci letošnjega abonmaja so njegov vrhunec načrtovali prav za konec, koncert bo namreč na sporedu v sredo, 23. marca, ob 19.30 v Kristalnem dvoranu Sokolskega doma. Klavirski recitali in klavirski koncerti Dubravke Tomšič Srebotnjak so že od nekdaj posebna doživetja. Razprodani Gallusova dvorana Cankarjevega doma ter dvorana Slovenske filharmonije vsakič znova dokazujeta izredno zanimanje ljubiteljev resne glasbe za njene vedno navdušujoče koncerte. Gre namreč za našo prvo damo črno-belih tipk, ki je v dosedanjih več kot 4000 nastopih gostovala v vseh prestolnicah, glasbenih središčih sveta, solistično in s svetovno priznanimi orkestri in dirigenti. Posnela je več kot devetdeset zgoščenk za priznane založbe. "Novica, da nam bo spet igrala "naša Dubravka", vnaprej vzbudi prijetna pričakovanja, saj je jasno, da bomo slišali brezhibno klavirsko igro, obogateno z izvorno interpretacijo, ki daje prepoznavnost, brezčasnost in s tem večnost načina igranja ene od največjih pianistk v vsej zgodovini klavirske igre," ob koncertu razmišlja ravnatelj Glasbene šole Škofja Loka Peter Kopač. I. K.

Bogat koncertni mesec

V okviru III. Mednarodnega cikla koncertov se bodo v prihajajočem mesecu dni zvrstili še štiri odlični koncertni večeri. Že konec tega tedna, 19. marca, ob 19. uri bo v kapeli Škofjeloškega gradu koncert komornega sestava *Kvartet od strune ... do lune*. Kvartet družni vrhunske mlade glasbene poustvarjalce, flautistko Ano Kavčič Pucihar, violinista Ivana Pejića, violista Yasumichija Iwakija in violončelistko Uršulo Ivanuš. Izvajali bodo dela W. A. Mozarta, ter v priredbah Blaža Puciharja še skladbe D. Poppra, A. Piazzolle in I. Clarka, igrali pa bodo tudi tri Puciharjeve skladbe. Cikel se bo nadaljeval 3. aprila, ko bo v Sokolskem domu nastopil Ženski pevski zbor Grudnove Šmikle, dekleta pa so v goste povabile tudi pevke Dekliškega pevskega zbora iz Sovodnj ob Soči, le šest dni kasneje, 9. aprila, pa bosta v Sokolskem domu prav tako nastopila dva zbora, domači Mešani pevski zbor Lubnik in Mešani pevski zbor iz Sel na Koroškem. I. K.

Jernej, riba in nova Loka

Riba Faronika je s svojim repom na Škofjeloškem močno potresla pred 500 leti, v simbolni podobi nas bo na različnih zgodovinskih, kulturnih in turističnih dogodkih spremljala skozi celo letošnje leto.

IGOR KAVČIČ

Na pobudo Janeza Jocića so letošnje obeleževanje 500-letnice potresa na Škofjeloškem povezali z motivom ribe Faronike, ki je kriva za vse potrese tega sveta, kot lahko razberemo iz našega ljudskega izročila. Kdo je tista gola ženska s fresk gotskega podobarja Jerneja iz Loke, ki z rokami drži svoj dvojni rep, od kod je prišla v naše izročilo in kaj nam sporoča? "Že sam motiv v sebi nosi mitološko podstat. Riba Faronika je tista, na kateri sloni svet in je bajeslovna krivka za naravne katastrofe. Če z repom pomiga, je potres, če se obrne okrog, je konec sveta, vesoljni potop," razlaga o nastanku sveta, ki izhaja iz slovenske mitologije, začenja **Janez Jocić** in nadaljuje: "V začetku je bila samo voda, potem pa je Bog vrgel pest peska in eno zrno je pristalo na hrbtu ribe Faronike. Tako je nastal svet, tako je nastala Zemlja, na kateri se je razvil življenje."

Znani slovenski freskant Jernej iz Loke, rojen je bil verjetno po letu 1490 in je kot podobar največ deloval v dvajsetih in tridesetih letih 16. stoletja in je potres na Loškem, kot nekoliko špekulira Jocić, najbrž doživel kot najstnik. Zagotovo pa je v času popotresne obnove naslikal veliko število fresk po slovenskih, še posebej pa po gorenjskih cerkvah. Številne zunanjsčine slovenskih cerkva

krasijo njegove upodobitve sv. Krištofa, v sklopu katerih je vselej upodobljena tudi riba Faronika, katere mitološka zgodba mu je bila očitno dobro znana. "Jernejeva upodobitev Krištofa in Faronike nam predstavlja večna nasprotja med vodo in zemljo, med materialnim in duhovnim, med podzavestnim in zavestnim, poganskim in krščanskim." V družbi Faronike poleg njenega antipoda sv. Krištofa najdemo še številne glasbenike: kentavra z dudami, pol gos pol človeka, človeške figure z lutnjo, fiddlom, šalmajem. Jocić ta srednjeveški glasbeni orkester povezuje še z eno vlogo "naše ribe Faronike". Njenemu liku pripisuje vez s simbolnim pomenom slovanskih rusalk in antičnih siren, skrivnostnih bitij spodnjega (vodnega) sveta, ki so ljudi učile peti oziroma so jim prinašale glasbo. "Glasba je univerzalna in jo uporabljamo za komunikacijo med različnimi sferami stvarnosti. V posplošenem smislu bi lahko rekli, da ima umetnost lahko bistven pomen za razumevanje in ohranjanje ravnovesij v stvarstvu," razlaga Jocić.

Jernejeva riba Faronika bo tako zraven tudi ob vseh dogajanjih ob obeleževanju 500-letnice potresa. Leto ribe Faronike se je tako začelo s četrtkovim predavanjem na Škofjeloškem gradu, nadaljevalo se bo konec meseca na Gimnaziji Škofja Loka z dr-

Eden najbolj ohranjenih motivov sv. Krištofa in ribe Faronike, na katero nas opozarja Janez Jocić, je viden na zunanji strani cerkve v Spodnjih Bitnjah | Foto: Igor Kavčič

žavnim tekmovanjem učenec iz znanja zgodovine, na Blaznikovem večeru bodo 30. marca ob 19. uri v Miheličevi galeriji v okviru Muzejskega društva spregovorili o freskantu Jerneju iz Loke, tematski cikel predavanj na to temo se bo nadaljeval vse tja do junija, beseda pa bo tekla o potresni dejavnosti pri nas in v svetu, ribi Faroniki in utelešenju duše zemlje, škofjeloških gradovih v času in prostoru, njen vpliv na umetniško ustvarjalnost v 20. stoletju, o tem, kaj vemo o potresu leta 1511, sledil pa bo tudi mednarodni strokovni posvet. V Škofji Loki bo gostovala gostujoča razstava iz Idrije anno domini 1511, junija bodo odprli in predstavili pot treh škofjeloških gradov, sledil bo Loški

Historial, jeseni Dnevi evropske kulturne dediščine, dnevi turizma na Loškem ... In prav povsod bomo zasledili tudi Faronikin repek. V programu sodelujejo številne institucije od Loškega muzeja, JSKD Škofja Loka, Knjižnice Ivana Tavčarja, Muzejskega društva do Razvojnne turistične organizacije, Gimnazije, Loškega odra in drugih. "Ne gre namreč le za obeleževanje nekega oddaljenega spomina na potres, predvsem želimo pokazati, da je bil potres nov start za mesto in da je pomen potresa, predvsem pa popotresne obnove, zelo velik za naše mesto. Takrat je Škofja Loka stopila iz srednjega veka in začela postajati taka, kot jo poznamo danes," je prepričan Janez Jocić.

Portretiral jih je Grohar

V Loškem muzeju ob 100-letnici smrti Ivana Groharja pripravljajo razstavo njegovih portretov.

IGOR KAVČIČ

Eden največjih slovenskih slikarjev Ivan Grohar je umrl 19. aprila pred stotimi leti v Ljubljani. Več svojih ustvarjalno najbolj plodnih let je preživel v Škofji Loki, kjer je imel tudi svoj atelje. Ob stoti obletnici njegove smrti bodo v Loškem muzeju pripravili veliko razstavo, na kateri bo predstavljen manj znan, a relativno obsežen Groharjev portretni opus. Gre za letošnji osrednji razstavnij projekt Loškega muzeja, pri katerem bodo sodelovali z Narodno galerijo, Mestnim muzejem Ljubljana in nekaterimi zasebnimi lastniki. "Odločili smo se širši javnosti predstaviti portrete, izjemno zanimiv del Groharjeve umetniške zapuščine, v katero sodijo predvsem njegova zgodnejša dela iz devetdesetih let 19.

Groharjev portret Franje Tavčar, žene pisatelja Ivana Tavčarja, iz leta 1894 je tudi del stalne zbirke Loškega muzeja. | Foto: Igor Kavčič

stoletja, ko je slikal še v realistični maniri," je povedala direktorica Loškega muzeja **Jana Mlakar** in dodala, da se s pripravljanim razstavo

ukvarjajo že več mesecev. Opravili so že pregled celotnega Groharjevega portretnega opusa in pri tem upali, da bodo predvsem pri zasebnikih našli še kakšno "novo" njegovo delo. "Žal do takih del nismo prišli, kljub temu pa smo opravili pomembno delo, saj imamo zdaj natančne evidence, kje so vsa ta Groharjeva dela. Med drugim smo prišli tudi v stik s potomci iz njegove rodbine, ki so nam dobrohotno pomagali tudi pri avtorizaciji slikarjevih portretirancev."

Ob kustosinji Loškega muzeja Barbari Sterle Vurnik v pripravah na razstavo sodelujejo tudi z Narodno galerijo, večinoma z dr. Andrejem Smrekarjem, domačin dr. France Štukl pa piše besedilo o znanih Škofjeločanih, ki jih je portretiral Grohar. Pripravili bodo tudi obsežen katalog, ki ga bo oblikoval Ranko

Novak. Skupaj bo na ogled okrog štirideset portretov, od tega jih sedem hranijo v domači zbirki, druge pa si bodo izposodili pri drugih institucijah in zasebnikih.

Razstavo bodo predvidoma odprli 17. maja na predvečer Svetovnega dneva muzejev, na ogled pa bo vse do konca septembra. Ob razstavi bomo pripravili številne spremljevalne dogodke, od predavanj o življenju in delu Ivana Groharja do strokovnih vodenj po razstavi in slikarskih in pedagoških delavnic risanja portreta za najmlajše. "Prepričana sem, da bo razstava prispevala tudi kaj novega v poznavanju Groharjevega opusa, v več kot štirih mesecih, kolikor bo odprta razstava, pa si obetamo tudi dober obisk. To bo dober projekt zato se že veselim odprtja," je še povedala direktorica Jana Mlakar.

ZANIMIVOSTI

Skupni imenovalec je 16. stoletje

Gimnazija Škofja Loka bo gostila državno tekmovanje dijakov iz znanja zgodovine. Gre za del dogajanj, ki zaznamujejo letošnjo petstoletnico potresa v občini Škofja Loka.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Državno prvenstvo v znanju iz zgodovine bo ravno na obletnico potresa, v soboto, 26. marca. Tema srednješolskega tekmovanja, ki se ga bo udeležilo 80 ekip s po tremi tekmovalci iz slovenskih gimnazij in drugih srednjih šol, so turški vpadi, kmečki upori in reformacija, skratka 16. stoletje, ko je poleg potresa naše kraje pretresalo tudi vse prej omenjeno. Tu sta gimnazija, ki skupaj z Društvom učiteljev zgodovine prireja tekmovanje, in občina, ki letos z različnimi dogodki slavi petstoletnico potresa, našli skupni imenovalec.

Deseto državno tekmovanje, ki ga prvič gosti Gimnazija Škofja Loka, so nam predstavili ravnatelj gimnazije Jože Bogataj in tri profesorice zgodovine, **Irena Bogataj**, **Sonja Gartner** in **Andreja Kolar**. "Tekmovanje obsega pisni in terenski del, na pisnem dijaki rešujejo testna vprašanja, posebej gimnazijci in posebej dijaki srednjih strokovnih šol. Terenski del pa je skupen in obravnava zgodovino, povezano s Škofjo Loko. Tri vprašanja bodo tudi na temo potresa izpred petsto let. Kaj več pa o tekmovalni tematiki ne smemo izdati," pravijo profesorice, ki v teh dneh pospešeno pripravljajo tekmovanje. Na tekmovalni dan, v soboto, 26. marca, pa bo v program vključen celotni profesorski zbor. Začeli ga

Ravnatelj Jože Bogataj in profesorice zgodovine Andreja Kolar, Sonja Gartner in Irena Bogataj

bodo že zjutraj med 8. in 9. uro, ko bodo sprejeli tekmovalne ekipe, nato bo začetek tekmovanja in poldrugo uro trajajoči pisni del. Zatem bodo tekmovalci odšli na teren, in sicer izmenjaje v dveh skupinah. Vmes bodo za tiste, ki bodo prosti, pripravili spremljevalni program. Mladi bodo lahko izbirali med štirimi možnost-

mi: obiskom muzeja ali knjižnice, ogledom Loke ali filmom v škofjeloškem kinu Sora. Popoldne bo slavnostni del z razglasitvijo rezultatov pri sosedih, v telovadnici osnovne šole Jela Janežiča. Profesorice pravijo, da na državnem tekmovanju običajno podelijo do deset zlatih in petnajst srebrnih priznanj (bronasta

imajo udeleženci že s predhodnih šolskih tekmovanj), seveda pri tem upajo, da bo sta katero osvojili tudi domači ekipe. Vsaka gimnazija ali srednja šola na tekmovanju nastopa z eno tričlansko ekipo, gostitelji imajo dve. Pred tekmovanjem bodo izdali tudi brošuro, na dogodek bodo opozorili s plakati, izdelati so dali tudi lična priznanja, da bodo imeli udeleženci in zlasti zmagovalci lep spomin na tekmovanje in na Škofjo Loko. "Želimo, da okoli tristo dijakov dogodek doživi s tekmovalnega vidika in da odnese tudi lepe vtise iz Škofje Loke," pravi ravnatelj **Jože Bogataj**.

Tekmovanje obsega pisni in terenski del, na pisnem dijaki rešujejo testna vprašanja, posebej gimnazijci in posebej dijaki srednjih strokovnih šol. Terenski del pa je skupen in obravnava zgodovino, povezano s Škofjo Loko.

Zelena delovna mesta

ROK ŠIMENC,
DIREKTOR RA SORA

Danes na različnih področjih tvorimo nove besede, nove termine in besedne zveze. Še posebej smo inovativni na področju evropske birokracije, včasih tudi s ciljem, kako čim bolj zapleteno povedati še tako enostavno zadevo, da bi bili sami bolj strokovni in pomembni. Zgodi pa se tudi, da naletimo na "kreacijo", ki želi pojme združevati, jih še dodatno pojasniti in v svoji vsebini nosi pozitivni naboj. Gotovo med te sodi tudi izraz zelena delovna mesta. Mednarodna organizacija dela (ILO) poimenuje zelena delovna mesta tista delovna mesta, ki prispevajo k ohranjanju ali izboljšanju kakovosti okolja. Praktično so to

vsa delovna mesta, ki si prizadevajo zmanjšati količino onesnaževanja. Ta delovna mesta najdemo tako v proizvodnji kot tudi v storitvah, npr. pridobivanje surovin z recikliranjem odpadkov, obnovljivi viri energije (zelena energija), povečevanje energetske učinkovitosti, ekološko gradbeništvo (pasivne in nizkoenergetske hiše), transport, ekološko kmetijstvo ... Trend zadnjih treh let je stalno povečevanje brezposelnosti in prav gotovo so ena od možnosti za spremembo le-tega zelena delovna mesta. V Nemčiji so v zadnjih letih ustvarili več kot 250 tisoč zelenih delovnih mest, do leta

2020 pa jih načrtujejo že 450 tisoč. Projekcija za Evropo do leta 2020 pa je skoraj 3 milijone zelenih delovnih mest. Okoljevarstvena organizacija Greenpeace ocenjuje, da je v svetu mogoče ustvariti 8 milijonov zelenih delovnih mest. V Sloveniji je največ tovrstnih delovnih mest na področju obnovljivih virov energije, bolj natančno fotovoltaike oz. sončnih elektrarn. Tudi v svetovnem merilu vodi industrija obnovljivih virov energije, saj že danes zaposluje 2,3 milijona ljudi. Klimatologinja dr. Lučka Kajfež Bogataj poudarja, da bi morala država vsaj 20 odstotkov sredstev za okrevanje gospodarstva po krizi na-

ŠKOFJA LOKA

Rajale so škofjeloške maskare

Na pustni turek je bilo v središču Škofje Loke spet veselo pustno rajanje. Male in velike maskare so se izpred vrtca Najdihojca v Podlubniku odpravile v mesto. Spremljali so jih godbeniki Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka. Ob glasbeni animaciji pedagoških delavk škofjeloškega vrtca in veselih vižah Tria Šubic so rajale velike in male maskare. Za red in varnost so poskrbeli prostovoljni gasilci, sicer pa so bili prireditelji dogodka kot vsako leto: Društvo prijateljev mladine Škofja Loka, občina, vrtci in šole ter turistično društvo. Vrh vsega se je veselim maskaram nasmehnilo še vreme. D. Ž.

meniti za zelena delovna mesta in nadaljuje, da skrb za okolje še ni bila prepoznana kot poslovna priložnost. Ob tem pa ni zanemarljivo dejstvo, da ta delovna mesta večinoma zaposlujejo visoko usposobljen kader in posledično prinašajo tudi visoko dodano vrednost. Velik izziv je, kot pravi okoljevarstvenik in filozof Dejan Savič, kako iz gospodarstva, ki je v veliki meri odvisen od fosilnih goriv (nafta, premog), preiti k tistim virom energije, ki ne onesnažujejo okolja oz. kjer je onesnaževanje okolja dosti manjše. V tej smeri je naravnana tudi energetska (r)evolucija Greenpeacea, katere cilj je do l. 2050 za 50 od-

stotkov zmanjšati emisije toplogrednih plinov. Prepoznati moramo, da varstvo okolja ni modna muha, temveč resen klic k drugačnemu načinu življenja. Vseskozi pa moramo biti pozorni, da si v današnjem svetu zrahljanih vrednot ne privoščimo "zeleno prevare", da bi z navideznim zelenim obnašanjem porabili več energije in še bolj onesnažili okolje kot sicer. Na primer, da bi za izdelavo enega panela za sončno elektrarno porabili več energije, kot jo bo ta proizvedel v vsej svoji življenjski dobi. Ali pa, da nas kdo s politično komunikacijsko spretnostjo prepriča, da so zelena delovna mesta celo v kakšni termoelektrarni.

SOCIALA

Srečanje z igralcem in pesnikom

Škofja Loka - Center slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka je v nizu prireditvev, ki jih prireja za vse-

poezije. Sporočilnost njegovega opusa je moč razbrati že iz naslovov doslej izdanih pesniških zbirk, od tiste

stransko dobro počutje svojih stanovalcev, na obisk povabil tudi uglednega dramskega igralca in pesnika **Toneta Kuntnerja**. Z željo, da skupaj z njim počastijo mesec kulture in se hkrati z umetniško besedo primerno pridružijo letošnjemu praznovanju dvajsetletnice državnosti Slovenije. Pesnik se je prijazno odzval, za svoj nastop pred hvaležnimi poslušalci, ki so napolnili novo dvorano te ustanove, pa izbral nekaj pesmi iz zadnje zbirke *Moj svet*. Gre za nekakšno antologijo njegovega literarnega ustvarjanja, po katerem je v zadnjih desetletjih prepoznaven in visoko cenjen med bralci slovenske

prve iz leta 1968 z naslovom *Vsakdanji kruh*, prek ciklov, ki jih je poimenoval *Lesnika*, *Trate*, *Moja hiša*, *Marija Snežna*, *Cmurek*, *O domovina*, *Tropine* ter drugimi naslovi, pa vse do zadnjega, žlahtnega izbora. Tone Kuntner pa je navzoče navdušil tudi kot dramski igralec. Namesto uvodnega nagovora je zbrane pozdravil z znamenitim odlomkom iz Cankarjevega *Kurenta*, prijatno druženje s prijatelji pa sklenil ter jim praznično nazdravil s *Prešernovo Zdravljico*. Literarno dopoldne je povezal in pesnika predstavil **Marko Črtalič**, je o srečanju napisal stanovalce centra **Mojmir Tozon**.

Dom klenih starostnikov

Več kot polovica stanovalcev v Centru slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki je starih med 80 in 90 let, 24 celo nad 90 let, tri stanovalke so stoletnice.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - V škofjeloškem centru živi 215 stanovalcev, 128 jih je starih med 80 in 90 let. Starostnikov med 70 in 80 leti je 43, nad 90 let jih je 24, najstarejše tri stanovalke pa imajo po sto let. Najstarejša med njimi je **Ivanka Tušek**, ki bo maja praznovala že sto eno leto, septembra lani je sto let napolnila **Marija Verčič**, februarja letos pa **Julijana Kemperle**.

"Naša najstarejša stanovalka prebiva v petem nadstropju doma in še vedno sama vsak dan hodi na kosilo v glavno jedilnico, poskrbi pa tudi za vse druge življenjske potrebe," pove direktorica centra **Silva Košnjek**. "Tudi drugi

dve sta zelo čili, obe delno gibljivi, tako da ne potrebuje ta najzahtevnejše nege. Veseli smo, da so naše stoletnice tudi komunikativne in da se vključujejo v vse družabne dogodke, ki jih prirejamo v domu. V čem je skrivnost, da imamo tako klene starostnike? Mislim, da je poglavitna skrb domskega osebja, saj je ravno nega v tem starostnem obdobju zelo pomembna. To ni samohvala, temveč to potrjujejo tudi rezultati merjenja kvalitete storitev. Imamo visoko oceno, ki nam jo podelijo svojci in stanovalci sami." Med stanovalci v škofjeloškem centru je 170 žensk in 45 moških. Sicer pa so lani sprejeli 53 stanovalcev. Po besedah **Silve Košnjek** sta najpogostejša vzroka za sprejem

bolezen, ko svojci sami ne morejo več negovati starostnika ali pa ta pride v dom neposredno iz bolnišnice, in premestitev iz drugih domov v Sloveniji, kjer so bile proste zmogljivosti za namestitve. Premestitvam najpogosteje botruje želja starostnikov, da bi bili nameščeni v zavod bližje svojemu domu, vse pogosteje, pravi **Silva Košnjek**, pa tudi cena oskrbe. Največ stanovalcev škofjeloškega doma je iz domače občine, 118, iz občine Gorenja vas-Poljane jih je 26, iz Žirov 12, 29 stanovalcev pa prihaja iz drugih občin. Med njimi so tudi slepi in slabovidni iz vse Slovenije, saj je Center slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka tudi socialno varstveni

zavod za ljudi s to senzorno motnjo. V domu jih trenutno živi 20, se je pa ta populacija po besedah **Silve Košnjek** v primerjavi z nekoč zelo zmanjšala. V preteklosti je v centru živelo tudi do 80 slepih in slabovidnih, danes pa potreb po institucionalnem varstvu ni več toliko, ker so integrirani v življenjsko okolje.

V naslovu smo zapisali, da je škofjeloški center dom klenih starostnikov. To žal ne velja za vse, saj glavnina stanovalcev potrebuje katero od oblik oskrbe. 73 stanovalcev je na tako imenovanih polnegovalnih oddelkih, in 8 jih potrebuje popolno nego. 23 stanovalcev je zaradi demence potrebnih povečane pozornosti.

Ob stoletnici **Ivanke Tušek** so v domu pripravili veselo slavlje. | FOTO: GORAZD KAVČIČ

Marija Verčič je sto let v domu dočkala v družbi nečakinj in nečakov. | FOTO: TINA DOKL

IVICA BERNIK PERŠIN,
SOCIALNA DELAVKA,
CENTER ZA SOCIALNO DELO
ŠKOFJA LOKA

Potrebna je sprememba vrednot

Letos se zima kar noče posloviti, čeprav datum na koledarju napoveduje njen skorajšnji konec. Pomlad tako v simboličnem smislu kot dejansko pomeni začetek novega življenja. Zame je letošnja pomlad posebna, saj se veselim radostnega dogodka, rojstva svojega prvega vnuka. Ko prek medijev spremljam dogajanje v svetu, ki nas obdaja, se sprašujem, v kakšen svet se rojevajo naši otroci. Svet okrog nas postaja vedno bolj krut, nepravičen, brezobziren. Ljudje v hlepenju po moči in bogastvu postajajo vse bolj neobčutljivi za sočloveka. V iskanju lastnih koristi izkoriščajo in uničujejo naravno okolje in soljudi.

Tudi v Sloveniji se dogajajo žalostne zgodbe, ki so posledica teh dogajanj. V minulemu tednu smo v CSD dobili navodila v zvezi z delitvijo državne pomoči tujim delavcem, ki po mesecih trdega dela ter življenja v slabih razmerah za svoje delo ne dobi-

jo plačila. Namesto zasluženi več tisoč evrov, ki jih jim dolgujejo brezvestni delodajalci, bodo od države prejeli dvakrat po 230 evrov. Na naša vrata trkajo tudi delavci, ki ne dobijo plačanega svojega dela in je zato ogroženo preživetje njihovih družin. Oglašajo se ljudje z nizkimi prejemki, ki zaradi oderuških najemnin nimajo dovolj za kritje drugih stroškov. O teh pojavih se v javnosti veliko govori in piše. Ni mi jasno, da tisti, ki se okoriščajo na račun drugih, ne odgovarjajo za svoje početje. Pogosto gre za znane in premožne ljudi, ki bi jim z izvršbami na njihovo premoženje lahko vzeli sredstva za poplačilo upnikov. Take rešitve se vsakodnevno uporabljajo, kadar imajo dolgove običajni ljudje. V primeru, da nimajo drugega premoženja, se vršijo izvršbe na stanovanja, v katerih živijo, ter lahko sodišča že zaradi manjših zneskov, ki jih dolgujejo, prodajajo njihova stanovanja na dražbi.

Zelo odmevna je tudi zgodba štiriletne deklice domnevne žrtve zlorabe, ki je pristojne ustanove ne zaščitijo, ampak naj bi s svojimi postopki le še povečevale njeno stisko. Tudi sama sem v štiriindvajsetih letih dela z otroki in mladostniki s težavami v odrasčanju videla številne žalostne zgodbe otrok, ki jim družine niso zagotovile varnega zavetja. V vzgojnem zavodu sem se srečevala z mladim fantom, ki sta ga v preteklosti razvezana starša izrabljala za medsebojno obračunavanje. Starša, ki sta se dolga leta navidezno borila zanj, sta ugotovila, da ne potrebuje več težavnega sina. Ni hče od njiju ga ni bil pripravljen sprejemati niti na obisk ob koncu tedna ali v času počitnic. Prepričana sem, da ima zgodba deklice s Koroskega svoje ozadje, skrito očem javnosti, prave resnice pa ne poznamo. Jasno je le to, da je žrtev otrok. Kadar odpovedo starši in zaradi medsebojnega sovraštva in

nespoštovanja niso zmožni v korist otroka izvrševati starševske vloge, tudi institucije ne morejo delati čudežev. Dostikrat nas posamezniki skušajo uporabiti kot orodje za doseg svojih interesov. Če jim to ne uspe, njihove žrtve lahko postanemo tudi strokovni delavci v centrih. Narašča število medijskih napadov na posamezne centre in strokovne delavce, vse več pa je tudi groženj in fizičnih napadov na strokovne delavce in njihovo premoženje. Žal se nam te stvari dogajajo tudi v našem centru. Vse pogosteje slišimo, da je gospodarsko krizo pravzaprav povzročila kriza vrednot. Da bodo naši vnuki živeli v bolj prijaznem svetu, bo potrebno ukrepati in kaj spremeniti. Zelo slab zgled nam dajejo izvoljeni predstavniki ljudstva, ki pred očmi javnosti med seboj obračunavajo kot pobalini. Namesto da bi reševali težke probleme sedanjosti, pa se rajši ukvarjajo s preteklostjo.

To se dogaja v času, ko bi morali sodelovati in si prizadevati za skupno dobro.

Težave laže premagujemo, če med seboj sodelujemo, se podpiramo in si pomagamo. To velja tako za družino kot za širšo skupnost. Pred kratkim sem se srečala z mlado družino, ki kljub invalidnosti mlade mamice in skromnim razmeram živi srečno in zadovoljno. Njihovo bogastvo so spoštovanje, ljubezen, sočutje, skromnost ...

Ob večerih rada prelistam drobno knjižico, v kateri so zbrane lepe misli različnih avtorjev. Henry Drumond je že pred več kot 100 leti zapisal: "V iskanju sreče je pol sveta na napačni sledi. Mislijo, da izhaja iz imetja in pridobitništva ter da drugi služijo njim. Srečo v resnici najdemo v dajanju in služenju drugim." Danes bi to misel spremenila le toliko, da bi črta besedico pol. Da bo svet okrog nas postal prijaznejši, so potrebne spremembe v naših glavih.

ZANIMIVOSTI

PLANINSKI KOTIČEK: MIKLAVŠKA GORA (955 M)

Na obisku pri dobrem možu

Hribčki in kuceljčki po celotni Sloveniji so posejani s številnimi prikupnimi cerkvami, ki so podružnice večjih cerkva v dolini. Selška dolina ni v tem nobena izjema. Razgledna gora, na kateri domuje sv. Miklavž.

JELENA JUSTIN

Selška dolina skriva številne vzpetine, hribčke in kucelje, ki jih dodobra poznajo le domačini. Raziskovanje tega dela Gorenjske me je pripeljalo tudi do Miklavške gore, ki se dviguje nad Selcami. Zapeljemo se proti Železnikom. Na koncu vasi Selce, že mimo table, smo pozorni na tri topolarje, ki stojijo na levi strani ceste. Ob cesti je smerokaz Golica. Zavijemo levo in tik pred mostom parkiramo avto. Prečimo most, na koncu katerega je tabla, ki označuje krožno pot na Miklavško goro. Hodimo desno po cesti ob reki Selščica. Korak naprej od barake Kinološkega društva nas zelena markacija z rumeno piko v sredini usmeri na gozdni kolovoz, ki se začne strmo vzpenjati. Pot poteka v smeri zahoda. Pozorni bodimo predvsem na razcepkih, saj ni nujno, da je najširša pot tudi prava. Nekaj časa hodimo v isti smeri, potem pa se obrnemo nazaj, proti vzhodu in se v strmih okljukih dvigujemo naprej po bu-

kovem gozdu. V tem delu poti bomo premagovali strmino Zavrnika, 762 m. V dokaj zlozmem delu poti bomo prišli do jase sredi gozda, ki jo obhodimo po levi strani. Na koncu jase zavijemo desno navzdol in se obrnemo proti vzhodu. Sledi kratek gozdni pas, ki je po deževju precej blaten, in prišli bomo na rob še enega travnika. Do vrha travnika nadaljujemo po levi strani, nato pa se usmerimo desno proti kolovozu. Tukaj pa pozor. Markacije, ki so nam do sem delale družbo ob poti, kažejo desno po kolovozni poti, če pa dobro pogledamo, pa je pred nami shojena steza, ki se strmo poževe v gozdni breg. Res strmo! Tukaj predlagam strmi vzpon. Sledimo neoznačeni stezi, ki nam ne da dihati praktično do samega vrha. Vmes nam sicer nekajkrat dovoli mirnejše dihanje, sicer pa občutimo svoje razigrano srce. Steza dvakrat preči kolovoz. V zadnjem delu vzpona so na drevsih spet markacije in ko nad seboj končno že vidimo modrino neba,

nam prvi pogled na sv. Miklavža skvari čudo sodobnega življenja, antenski stolp. A takoj v naslednjem trenutku je pred nami vrh. Z desne strani se nam pridruži pot iz Golice, vasi na južni strani Miklavške gore. Od tod do vrha je le 20 minut. Ob cerkvi so klopi za zaslužni počitek ter skrinjica z vpisno knjigo, ki daje vedeti, da je gora zelo obiskana. Cerkev sv. Miklavža ima romanske zasnove, a je bila v času gotike prezidana. Današnji videz ji je dal barok. Cerkev, ki je bila marca 1945 minirana, je bila v baročnem stilu tudi obnovljena. Danes v glavnem oltarju poleg sv. Miklavža stojita kipa sv. Petra in sv. Pavla, na stranskem oltarju pa Janez Krstnik. Cerkev odlikujejo tudi trije bronasti zvoniki. Miklavževa gora je bila nekdanj precej bolj razgledna kot danes, saj je drevje, ki obdaja vršni travnik, precej zraslo. Na jugovzhodu se nam pokaže Lubnik, za njim stoji najvišji vrh Polhograjskega hribovja, Tosc; na jugozahodu lahko vidimo

smučarsko progo Starega vrha, pa Mladi vrh, Koprivnik in Blegoš; na zahodu kraljuje dvoglavi Ratitovec s Kosmatim in Gladkim vrhom. Tam v daljavi pa lahko opazimo Soriško planino in spodnje bohinjske gore. Razpotegnjen greben na severu je Jelovica.

Sestopimo po markirani poti. Moram priznati, da je markirana pot slabše vidna, kot pa tista, ki smo jo uporabili na vzpon. Strma je pa ravno tako. Pozorni bodimo na markacije. Slabo vidna steza nas bo pripeljala na kolovoz in ko zagledamo travnik, se ob gozdu povzpemo do vrha in po drugi strani travnika nazaj v gozd. To pot pa že poznamo.

Da se pride do vrha Miklavške gore, se je potrebno rahlo pomujati in sveti Miklavž nas bo obdaril z razgledom, tako kot pridne otroke na začetku decembra obdari z darovi.

Nadmorska višina: 955 m
Višinska razlika: 545 m
Trajanje: 2 uri in 30 minut
Zahtevnost: ★★

Pogled na Miklavško goro iz Dolenje vasi | FOTO: JELENA JUSTIN

Del poti skozi bukov gozd | FOTO: JELENA

ŠKOFJA LOKA

Odsevniki za otroke

V podjetju Jerala Profil, ki je letos skupaj s podjetjem Goodyear ob akciji za štiri prodane pnevmatike te blagovne znamke podarilo otroški odsevniki, so prejšnji teden razdelili otrokom v škofjeloškem vrtcu Čebelica. Ob nakupu so namreč nekateri kupci odsevnike vzeli, drugi pa so jih odložili v za to namenjeno stojalo. Ostalo jim jih je 150 in te so podarili najmlajšim občanom v vrtcu. Ob obdaritvi so bili navzoči tudi policisti, ki so otrokom govorili o varnosti v prometu, potem pa so jih odpeljali na sprehod, oblečene v brezrokavnike. D. Ž.

FOTO: GORAZD KAVČIČ

ŠKOFJA LOKA

Kategoriziranih je 360 kilometrov cest

Doslej je bilo v občini Škofja Loka kategoriziranih 382 kilometrov lokalnih cest, javnih in kolesarskih poti. Po novem odloku, ki ga je na zadnji seji obravnaval občinski svet, jih bo 360 kilometrov. Kot je na seji pojasnil Miloš Bajt z občinskega oddelka za prometno infrastrukturo, je novi odlok potreben zaradi uskladitve dejanskega stanja poteka cest na terenu, tako da kategorizacija sedaj v celoti sovpada s stanjem cest v naravi. Medobčinsko so uskladili tudi vse mejne odseke s sosednjimi občinami, upoštevale so se na novo narejene ceste v novih obrtno-industrijskih conah in novih soseskah, nekatere odseke pa so izvzeli. Predlagani odlok je usklajen tudi z Direkcijo za ceste. Skupna dolžina kategoriziranih odsekov se je skrajšala za več kot 21 kilometrov, kar je poleg izvzema predvsem posledica sprememb tistih odsekov, ki niso ustrezali državnim merilom za kategorizacijo, je svetnikom še pojasnil Bajt. D. Ž.

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

JANEZ ŠUŠTAR,
KOMANDIR POLICIJSKE
POSTAJE ŠKOFJA LOKA

Nevarnost sežiganja v naravi

Bliža se nam pomlad z vsemi svojimi radostmi in tudi nevarnostmi. Ker se spomladi začenjajo tudi dela v vrtovih in sadovnjakih, s tem pa tudi kurjenje v naravi, vam v nadaljevanju posredujem nekaj s tem povezanih preventivnih nasvetov in priporočil Policije.

Zaradi preprečevanja travniških in gozdnih požarov policisti Policijske postaje Škofja Loka opozarjamo na previdnost pri kurjenju v naravi. Takšen požar se lahko

kaj hitro razširi na sosednja zemljišča, gozdove, gospodarska poslopja ali stanovanjske objekte. Zato svetujemo, da se kuri, sežiga ali uporablja odprt ogenj v naravnem okolju le ob pogoju, da je za tak primer urejeno kurišče.

Kurišče naj bo ves čas nadzorovano, po sežiganju naj se ogenj pogasi in žerjavico pokrije z zemljo ali peskom. Prepovedano je kuriti ali sežigati ob prometnih poteh, zažigati kmetijska neobdelo-

valna zemljišča in nerodovitne površine, kot so npr. pašniki, barjanski travniki, ledine in trstičja, kjer ogenj lahko ogrozi gozd ali druge kmetijske neobdelovalne površine oziroma zemljišča v zaraščanju. Svetujemo, da ob vetrovnem vremenu kurjenje prekinete, ob samem končanem kurjenju pa ogenj pogasite in kurišče prekrijete z zemljo ali peskom.

Vseeno pa je še posebej prepovedano sežigati gorljive

tekočine in materiale, ki pri gorenju razvijajo močan dim ali strupene pline oziroma so kako drugače škodljivi za okolje. V Uredbi o varstvu pred požarom v naravnem okolju so predpisani pogoji za kurjenje v naravnem okolju. Če ti niso izpolnjeni, je kurjenje in sežiganje v naravnem okolju prepovedano. Prav tako kurjenje in požiganje v naravi predpisuje tudi Zakon o gozdovih, ki prepoveduje požiganje travišč in ledine

na območju, kjer bi ogenj lahko ogrozil gozd. Pri sežiganju rastlinskih ostankov na njivah naj bo stalno navzoča polnoletna oseba, ki ima ogenj pod nadzorom.

Kadar zaradi požara nastane večja premoženjska škoda ali telesne poškodbe, se dejanje opredeli kot kaznivo dejanje. Policisti v takšnih primerih zavarujemo kraj kaznivega dejanja in ugotavljamo dejanske vzroke in odgovornost za takšno ravnanje.

ŠPORT

Ločani favoriti za naslov državnih prvakov

V elitni floorball ligi so se začeli polfinalni obračuni, ekipa Insporta pa je na prvi tekmi visoko ugnala Žirovce.

VILMA STANOVNIK

Letošnja elitna floorball liga je bila zelo izenačena, po rednem delu tekmovanja pa so si uvrstitev med najboljše štiri prislužile ekipe Insporta, Olimpije, Zelencev Kranjska Gora in Žirov. Ločani so bili s 25 točkami ter zgolj dvema porazoma in enim neodločenim rezultatom na lestvici prepričljivo najboljši, saj sta ekipi Olimpije in Zelencev zaostali po sedem točk, Žirovci na četrtem mestu pa še tri točke več. Tako sta polfinala para Insport - Žiri in Olimpija -

Zelenci Kranjska Gora. Ekipa so prvi polfinalni tekmi že odigrali. V dvorani Poden so bili prepričljivejši Ločani, ki so sicer povedli, nato pa je Žirovcem uspelo izenačiti. Tekma je bila enakovredna vse do zadnje tretjine, ko so Škofjeločani preštetali mrežo nasprotnikov in slavili z 10:2. Bolj izenačen je bil prvi polfinale v Ljubljani, kjer je ekipa Olimpije morala priznati premoč Zelencev, ki so slavili s 5:9. Povratni tekmi naj bi moštva odigrala ta teden, za uvrstitev v veliki finale pa bosta potrebni dve zmagi.

Igralci Insporta (v temnejših dresih) so na prvi polfinalni tekmi po hudem boju vendarle strli odpor žilavih Žirovcev.

FOTO: TINA DOKL

ŠKOFJA LOKA

Nov mejnik Pokala Loka

Člani smučarskega kluba Alpetour so februarja pripravili že 36. Pokal Loka. Kot je povedal predsednik organizacijskega odbora **Janez Poljanec**, si ga bodo zapomnili po rekordni udeležbi kar trinidesetih držav z 260 mladimi tekmovalci in tekmovalkami ter blizu štiristo udeleženci. Dekleta in fantje so se na Starem vrhu pomerili v veleslalomu in slalomu, v hudi konkurenci pa smo na zmagovalnem odru videli tudi dve slovenski tekmovalki, saj je **Meta Hrovat** iz ASK Kranjska Gora osvojila zlati kolajni med mlajšimi deklicami tako v veleslalomu kot slalomu, **Maja Bernard** iz SK Medvode pa je bila tretja v veleslalomu. Na koncu so največ točk zbrali mladi smučarji Avstrije, drugo mesto so osvojili smučarski upi Hrvaške, naši mladi tekmovalci pa so se uvrstili na ekipno tretje mesto. V. S.

Tudi letos se je uvodna prireditev Pokala Loka začela na Mestnem trgu, kjer so se zbrali smučarji iz kar 33 držav.

Prvi gol za reprezentanco

Komaj 19-letni Škofjeločan Matej Gaber je minulo sredo odigral prvo tekmo za slovensko člansko rokometno reprezentanco in dosegel tudi prvi gol.

VILMA STANOVNIK

Sreda, 9. marca, je bila prav gotovo eden od mejnikov slovenskega rokometu, saj je naša članska reprezentanca v kvalifikacijski tekmi za nastop na evropskem prvenstvu prihodnje leto v Srbiji gostila reprezentanco Poljske in jo premagala. Slovenski fantje so imeli v razprodani dvorani Stožice glasno podporo navijačev, odlično vzdušje pa je razveselilo tudi mladega igralca ekipe Loke **Mateja Gabra**, ki je prav na tej tekmi dočkal svoj prvi nastop za člansko reprezentanco. Čeprav je Matej, ki je bil poleti star šele 19 let, vaje reprezentančnih nastopov za mlajše selekcije, pa je bila tekma v Stožicah zanj doživetje, ki ga ne bo hitro pozabil. "Zame je bila tekma res nova velika izkušnja in priznati moram, da sem imel kar malce treme. Toda, ko sta sodnika zažvižgala začetek srečanja, je trema izgini-la in iz minute v minuto je bilo bolje. Seveda se moram ob tem zahvaliti številnim navijačem, ki so prišli v Stožice, saj mislim, da nam

Krožni napadalec Loke Matej Gaber se je izkazal tudi v svojem prvem nastopu za slovensko reprezentanco. FOTO: GORAZD KAVČIČ

brez njih na tako težki tekmi, kot je bil obračun s Poljaki, ne bi uspelo," je po tekmi povedal Matej Gaber, ki mu je selektor naše reprezentance **Boris Denič** zapal odgovorno nalogo, ta pa jo je dobro opravil in na tekmi proti Poljski zabil tudi svoj prvi reprezentančni gol. "Sedaj me s klubom čakajo nove pomembne tekme v

ligi za naslov državnega prvaka, poleti grem na svetovno mladinsko prvenstvo v

Grčijo, seveda pa se veselim novih tekem članske reprezentance," pravi Matej.

Rokometaši Loke so najprijetnejše presenečenje rednega dela elitne lige, saj so si z odličnimi igrami na lestvici priborili peto mesto. Tako jih v nadaljevanju prvenstva čaka končnica za prvaka, že ta konec tedna pa se bodo pomerili z ekipo Gorenja.

Utira si pot med smučarsko elito

Nekdanji mladinski svetovni prvak v slalomu, Škofjeločan **Matic Skube** je v letošnji zimi začel posegati po točkah svetovnega pokala in se boriti za prostor med najboljšimi smučarji sveta.

VILMA STANOVNIK

Za alpske smučarje se sezona svetovnega pokala zaključuje ta konec tedna, kljub nekaj slabšim rezultatom na zadnjih tekmah pa se je bo rad spominjal tudi škofjeloški reprezentant v tehničnih disciplinah **Matic Skube**. "Mislim, da sem letos pokazal velik napredek, zbral sem lepo šte-

Matic Skube je vsako leto bliže najboljšim slalomistom sveta. FOTO: GORAZD KAVČIČ

V Kranjski Gori je imel Matic tudi glasno podporo navijačev iz Škofje Loke. FOTO: GORAZD KAVČIČ

vilo točk in to mi daje moči tudi za naprej. Seveda se še dogajajo napake in vožnje, s katerimi nisem zadovoljen, zato bo treba še trenirati in v prihodnjih sezonah upam na napredek in vidnejše uvrstitve," je prejšnji teden razmišljal 23-letni Matic, ki mu tudi na domači tekmi v Kranjski

Gori ni šlo po načrtih. "Žal sem v veleslalomu odstopil, na slalomski tekmi pa, zaradi bolezni, ko sem zjutraj močno bruhal, nato pa dobil infuzijo, nisem imel prave moči. Kljub temu mi je uspelo kar dobro presmučati progo, žal pa sem v srednjem delu naredil napako, ki me je stala uvrstit-

ve med najboljših trideset," je po tekmi v Kranjski Gori povedal član SK Alpetour **Matic Skube**, za katerega pa se dolga sezona še ni povsem končala. "Sedaj me čaka finale evropskega pokala v Španiji, nato pa še FIS tekmovanja in državno prvenstvo," dodaja Matic.

ZANIMIVOSTI, OGLASI

Danove jadrnice na razstavi

MAJA BERTONCELJ

V Mali galeriji Občine Škofja Loka je bila do preteklega tedna na ogled razstava Dana Poljšaka, 14-letnega Škofjeločana, katerega življenje je tesno povezano z morjem. Razstavo je 17. februarja odprl škofjeloški župan mag. Miha Ješe. Obiskovalci so občudovali Danove jadrnice - v maketah, skicah, načrtih in tudi na platnu. Na ogled je bilo šest modelov jadrnic iz različnih materialov: palmovih listov, lesa in lego kock. Ena je celo na daljinsko vodenje. Dan, sicer učenec 8. razreda OŠ Škofja Loka - Mesto, je znan tudi po tem, da načrte za

večino modelov izdelava kar sam, in tudi te je bilo moč videti na razstavi. Novost pa so jadrnice, upodobljene na platnu. S slikanjem se je začel ukvarjati lansko poletje, trenutno pa je v drugem planu, saj izdeluje že nov model jadrnice. Skupaj z družino, mamo Judito, očetom Davidom in mlajšo sestro Laro, veliko časa preživi na morju. V Piranu ima tudi svojo gusarsko barko Skrgo, ki jo je sam oblikoval in izdelal. Njeno nastajanje so si prisotni na odprtju razstave lahko ogledali v kratkem filmu. Želja mladega inovatorja, ki je zelo uspešen tudi kot jadralca, pa je postati kapitan.

Dan Poljšak med izdelovanjem jadrnice

Lansko poletje je jadrnice začel tudi slikati.

ŠKOFJA LOKA

Berem - berem za dvig bralne kulture

Društvo prijateljev mladine Škofja Loka je tudi v tem šolskem letu omogočilo učencem tretjih razredov osnovnih šol sodelovanje v projektu Berem - berem, s katerim sledijo ciljem za dvig bralne kulture. Škofjeloški otroci radi berejo in vsako leto z navdušenjem sodelujejo v projektu. Prireditev ob koncu projekta bodo za mlade škofjeloške bralce pripravili v sredo, 16. marca, ob 10. uri, ko se bodo v večnamenskem prostoru osnovne šole Škofja Loka - Mesto srečali z ilustratorjem Urošem Horvatom. D. Ž.

www.gorenjskiglas.si

ČLOVEKU DRAGOCENI, NARAVI PRIJAZNI.

Privoščite si nekaj trenutkov in v miru preberite Gorenjski glas, ki za vas izhaja vsak torek in petek.

Cena izvoda je 1,50 EUR.
Naročniki prihranijo do 25 % in dobijo lepo darilo.
Tel.: 04/201 42 41 ali e-pošta: narocnine@g-glas.si

Naj vas prijazno povabimo k naročilu.
Z veseljem pričakujemo vaš odziv!

Gorenjski Glas

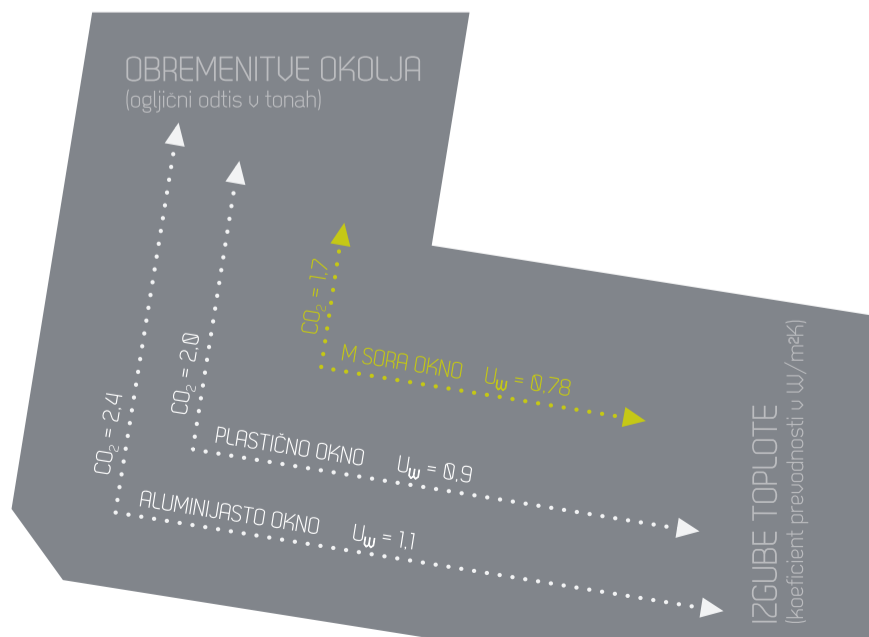
Lesena okna M SORA so čedalje bolj smotna izbira. Ob izredni izolativnosti jih odlikuje tudi ekološko optimalen način proizvodnje: naravi prijazna površinska obdelava lesa in vrsta inovativnih postopkov, ki varčujejo z energijo in ne onesnažujejo okolja.

Ker je vaše okno energetsko varčno na okolju prijazen način, lahko pri nakupu računate na subvencijo ekološkega sklada.

Samo vrhunska okna zagotavljajo visoko izolativnost na okolju prijazen način.

M SORA

www.m-sora.si / ŽIRI: Industrijska cesta 13; T: 04 505 02 30; E: mizarstvo@m-sora.si / LJUBLJANA: Letališka 32 b; T: 01 544 13 10; E: salon@m-sora.si

Anketa: dan žena ali materinski dan?

Danica Hegler: "Sama bolj praznujem materinski dan, takrat se name spomnijo tudi domači, dan žena danes pa se mi zdi bolj kot ne le še praznik. Za materinski dan mi sin podari kakšen cvet in se tako spomni name."

Franci Švarc: "Praznujem bolj dan žena. Najdražje obdarim s kakšno rožo, tako kot veleva tudi tradicija. Ljudje moje generacije praznujemo bolj dan žena, ker je bilo tako tudi v preteklosti, saj so bile ženske proste dela tudi po dve uri. Mlajši pa menim, da več pozornosti namenijo materinskemu dnevju."

Lidija Hafner: "Sama praznujem oba praznika. Mož se z majhno pozornostjo spomni name na valentinovo, otroci pa me osrečijo za materinski dan in dan žena. Menim, da sta oba praznika enako pomembna."

Jaka Lušina: "Pri nas doma dnevju žena ne pripisujemo velikega pomena, medtem ko z očetom za materinski dan materi podariva kakšno rožo. Mislim, da je danes bolj pomemben dan žena, mogoče zato, ker je ta praznik bolj poznan." T. K.

Prostovoljec, spreminjaj svet

Mentorji in koordinatorji Comenius projekta Evropa v šoli so februarja na povabilo Evropske komisije obiskali evropske institucije v Bruslju.

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka - Projekt Evropa v šoli po stari celini poteka že od leta 1953, v Sloveniji od leta 1999 sodelujejo tako učenci kot dijaki in tudi šole s prilagojenim programom. Nacionalni odbor, ki deluje v sklopu Zveze prijateljev mladine, vsako leto izbere temo natečaja in se tako pridruži natečaju EU - ta pa ga povzame po temi evropskega leta. Letošnja tema je prostovoljstvo s sloganom Bodi prostovoljec, spreminjaj svet. "Naša šola že vrsto let sodeluje na natečaju z literarni-

mi, likovnimi, foto in video prispevki, zato sem bila povabila na izobraževanje v Bruselj zelo vesela," nam je povedala Zlata Razpet iz Osnovne šole Cvetka Golarja v Škofji Loki. In ne le, da sodelujejo, na natečaju so škofojloški otroci zelo uspešni, saj so praviloma med najboljšimi v regiji, lani pa so celo na nacionalnem nivoju na literarnem področju prejeli nagrado. Sredi februarja pa je 24 mentorjev in koordinatorjev odpotovalo v evropsko prestolnico, kjer so si najprej ogledali Berlaymont, zgrad-

bo Evropske komisije, kjer so izvedeli tudi za letošnje temo evropskega leta - leta prostovoljstva. "Razlog za poudarjanje prostovoljstva je preprost. Povedati moramo, kaj je dobro, seznaniti javnost s težavami prostovoljcev, ki sicer niso strokovno usposobljeni, nimajo socialnega zavarovanja, dopusta, včasih je njihovo delo nevarno, vedno pa ga opravljajo s srcem in zastonj," pravi Razpetova. Mentorji so spoznali tudi delo kabineta okoljskega komisarja Janeza Potočnika, ki ga ob tej priložnosti sicer ni

bilo, zato pa izvedeli njegove bistvene naloge. Nadalje so podrobno spoznali tudi projekt Comenius, pri katerem pa OŠ Cvetka Golarja sodeluje že dlje časa in ga dobro poznajo, nato tudi delo Evropskega parlamenta. "Predstavili so nam tudi strategijo izhoda gospodarske in finančne krize v svetu, ki se kaže predvsem z odpiranjem novih delovnih mest," je še povedala Zlata Razpet in dodala, da so imeli tudi nekaj časa za ogled mesta. Nad poročilom učiteljice petega razreda so bili navdušeni tudi njeni učenci.

Sredi februarja je 24 mentorjev in koordinatorjev odpotovalo v evropsko prestolnico.

ŠKOFJA LOKA

Danes odprte razstave o pasijonu

Danes, 15. marca, ob 15. uri bodo v občinski razstavnici galeriji na Mestnem trgu 15 odprli razstavo Processio Locopolitana, uprizorjeno že na veliki petek 1713. Avtorica razstave je Marta Gartner iz Kapucinske knjižnice v Škofji Loki. Škofojloška pasijonska procesija se je sodeč po pismu neznanega loškega voditelja odvijala po ulicah našega mesta že davnega leta 1713, najverjetneje pa že kako leto prej. Processio sta organizirali bratovščini sv. Rešnjega telesa in Sveta rožnega venca. Pismo ima v celoti razdelan razpored podob, v katerih so sodelovali meščani in prebivalci okoliških vasi. Processija je bila očitno že utečena tradicija, ki se je vedno odvijala na veliki petek ob štirih popoldne. To pismo je najstarejše ohranjeno pričevanje o prirejanju pasijonskih procesij v Škofji Loki. Glasbene refleksije bodo zaigrali učenci Glasbene šole Škofja Loka. Razstava bo v mali razstavnici galeriji na ogled do 4. maja. D. Ž.

Gledališče za Tinko Tonko

MAJA BERTONCELJ

Otroci Vrta Škofja Loka iz oddelka Tinka Tonka v Retečah so sodelovali v kreativnem natečaju, ki je potekal pod okriljem podjetij Henkel Slovenija in Tuš. Namen humanitarnega projekta z naslovom "Naj se predstava začne!" je spodbujanje otroške ustvarjalnosti, nagrada, ki so jo podelili dvajsetim izbranim vrtcem iz vse Slovenije, pa je oprema igralnih koticov

z mini lutkovnimi gledališči. Otroci so morali skupaj z vzgojitelji napisati kratko zgodbo z naslovom "Malček se zabava", komisija pa je potem izbrala dvajset najboljših, med njimi tudi zgodbo otrok iz oddelka v Retečah. Nagrado, lutkovni oder in deset lutk, so že dobili, pretekli teden pa so se udeležili še zaključne prireditve v kranjskem Tušu in uživali v zanimivem programu, ki so ga ob tem pripravili organizatorji. "Na

natečaj smo poslali pravljico, ki govori o prijateljstvu in igranju. Nagrade smo se zelo razveselili, tako kot tudi obiska zaključne prireditve. Gledališče bo še naprej imelo pomembno mesto v našem oddelku, v katerem so otroci od treh do šestih let," je povedala Jerica Podpečan, vzgojiteljica in vodja oddelka Tinka Tonka v Retečah, v katerem sta še pomočnika vzgojiteljice Iztok Orešnik in Mija Stopar.

Otroci in vzgojitelji v oddelku Tinka Tonka v Retečah so se mini gledališča zelo razveselili.